

ДЕНЕ ШЫНЫҚТЫРУ ЖӘНЕ БҰҚАРАЛЫҚ СПОРТ АКАДЕМИЯСЫ

«БЕКІТЕМІН»

Қабылдау комиссиясының
төрағасы

 Куангалиева Т.К.

«24» сәуір 2025ж.

В005-«Дене шынықтыру мұғалімдерін дайындау», В098-«Спорт»
жалпы орта білім беру және техникалық және кәсіптік білім беру негізіндегі
білім беру бағдарламалары тобына арналған шығармашылық емтихандар

БАҒДАРЛАМАСЫ

Астана 2025

«Дене шынықтыру және бұқаралық спорт академиясы» ЖШС Спорттық білім және коучинг департаменті **ӘЗІРЛЕГЕН**

Спорттық білім және коучинг
департаментінің директоры

Д. Азербает

«24» 04 2025 ж.

КЕЛІСІЛДІ

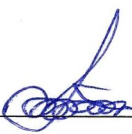
Академиялық жұмыстар
жөніндегі проректор

Х. Касенов

«24» 04. 2025 ж.

Академиялық қызметтер
департаментінің
директоры

Ж. Кенжин

«24» 04. 2025 ж.

МАЗМҰНЫ

1. "Нормативтік база	3
2. Жалпы ережелер	4
3. Шығармашылық емтиханының мақсаты мен негізгі міндеттері	5
4. Күндізгі және қысқартылған оқу нысанында оқитын талапкерлерді бағалау критерийлері және шығармашылық емтихан тапсырмалары.....	6
5. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар тұлғалар үшін шығармашылық емтихандарын өткізу ерекшеліктері.....	73
6. "Ерекше білім беру қажеттіліктері бар талапкерлер үшін шығармашылық емтихандарға дайындыққа арналған сұрақтар тақырыбы	76
7. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар талапкерлер үшін дене шынықтыру бойынша шығармашылық емтихандарды бағалау критерийлері	77
8. Шығармашылық емтихандарды өткізу тәртібі	77
9. Пайдаланылған әдебиеттер тізімі	78

1. Нормативтік база

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы – 1995 жылғы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданған. Қазақстан Республикасының Конституциясы – ИПС "Әділет" (zan.kz)

2. «Қазақстан Республикасындағы мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, 2005 жылғы 13 сәуірдегі № 39. Қазақстан Республикасындағы мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау туралы – ИПС "Әділет" (zan.kz)

3. «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-ІІІ. Білім туралы – ИПС "Әділет" (zan.kz)

4. «Дене шынықтыру және спорт туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, 2014 жылғы 3 шілдедегі № 228-V ҚРЗ. Дене шынықтыру және спорт туралы – ИПС "Әділет" (zan.kz)

5. «Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті – Елбасы тестілерін өткізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрінің м.а. 2014 жылғы 21 қарашадағы № 103 бұйрығы. Елбасы тестілерін өткізу қағидалары – ИПС "Әділет" (zan.kz)

6. «Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 600 бұйрығы. Үлгілік қағидалар – ИПС "Әділет" (zan.kz)

7. «Мүгедектердің құқықтары туралы Конвенцияны ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, 2015 жылғы 20 ақпандағы № 288-V ҚРЗ. Конвенцияны ратификациялау туралы – ИПС "Әділет" (zan.kz)

8. «Қазақстан Республикасында дене шынықтыру мен спортты дамытудың 2025 жылға дейінгі тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2016 жылғы 11 қаңтардағы № 168 Жарлығы. 2025 жылға дейінгі тұжырымдама – ИПС "Әділет" (zan.kz)

9. «Қазақстан Республикасында дене шынықтыру мен спортты дамытудың 2023–2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 251 қаулысы. 2023–2029 жылдарға арналған тұжырымдама – ИПС "Әділет" (zan.kz)

10. Жалпы орта білім беру деңгейінің 10–11 сыныптарына арналған «Дене шынықтыру» пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (қоғамдық-гуманитарлық бағыт, жаратылыстану-математикалық бағыт), Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2017 жылғы 27 шілдедегі № 352 бұйрығына 206-қосымша.

2. Жалпы ережелер

1. Осы Бірыңғай шығармашылық емтихандарды (БШЕ) өткізу ережелері жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларын жүзеге асыратын білім ұйымдарына қабылдау туралы Үлгілік ережелерге сәйкес әзірленген.

2. БШЕ дене тәрбиесі пәні мұғалімі мамандығы бойынша жоғары оқу орындарына түсуші талапкерлерге өткізіледі.

3. Талапкерлердің БШЕ-ге өтініштері олар таңдаған жоғары немесе жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымының (бұдан әрі – ЖООКББҰ) орналасқан жері бойынша қабылданады.

4. БШЕ формасы мен бағалау критерийлері осы Ережелерге сәйкес анықталады.

5. Шығармашылық емтихандарды ұйымдастыру және өткізу үшін емтихан комиссиялары құрылады, оның құрамы ректордың бұйрығымен бекітіледі.

6. Шығармашылық емтихан кестесін (емтихан формасы, күні, уақыты, орны, консультация беру тәртібі) қабылдау комиссиясының төрағасы бекітіп, құжаттар қабылдау басталғанға дейін талапкерлерге жеткізіледі.

7. Жалпы орта білім негізінде оқуға түсетін талапкерлер үшін БШЕ 50 балдық шкала бойынша бағаланады.

8. Бірінші шығармашылық емтиханда белгіленген межеден төмен балл жинаған талапкерлер келесі емтиханға жіберілмейді.

9. Талаптардың сақталуын қамтамасыз ету, даулы мәселелерді шешу және шығармашылық емтихан тапсырушылардың құқықтарын қорғау мақсатында емтихан өткізу кезеңінде апелляциялық комиссия құрылады.

10. Апелляциялық комиссиялар шығармашылық емтихан нәтижелерімен келіспейтін тұлғалардың өтініштерін қарау үшін құрылады. Апелляциялық комиссияның төрағасы мен құрамы Ректордың бұйрығымен бекітіледі.

11. Апелляцияға өтініш шығармашылық емтихан тапсырған тұлғаның өзі тарапынан апелляциялық комиссия төрағасының атына жеке беріледі. Өтініштер шығармашылық емтихан нәтижелері жарияланған күннен кейінгі келесі күннің сағат 13:00-ге дейін қабылданады және апелляциялық комиссия тарапынан бір күн ішінде қарастырылады. 12. Апелляциялық комиссия әр талапкермен жеке жұмыс істейді. Егер талапкер комиссия отырысына қатыспаса, өтініші қаралмайды.

13. Апелляциялық комиссия жұмысы хаттамаға жазылып, төраға мен барлық комиссия мүшелері қол қояды.

14. Шектеу шаралары енгізілген жағдайда БШЕ қабылдау санитарлық-эпидемиологиялық талаптарды сақтай отырып жүргізіледі.

3. Қабылдау емтиханының мақсаты мен негізгі міндеттері (шығармашылық емтихандар мен әңгімелесу)

Мақсаты – талапкерлердің физикалық және техникалық дайындық деңгейін, сондай-ақ тұлғаның физикалық мәдениетін қалыптастыруға қатысты білім деңгейін анықтау. Бұл өз кезегінде адамның биологиялық және рухани әлеуетін жүзеге асыруға көмектеседі.

Міндеттері – қоғамды өз бетінше қозғалыс белсенділігі негіздеріне үйрету бойынша практикалық дағдылар мен іскерліктерді анықтау:

1. Денсаулықты нығайту, күйзеліске қарсы тұру, демалыс пен бос уақытты тиімді өткізу үшін физикалық мәдениет құралдарын пайдалану іскерліктері, сондай-ақ жоғары деңгейдегі денсаулықтың беделділігі туралы түсінік деңгейі.

2. Қозғалыс тәжірибесі мен физикалық дайындығының көрсеткіштері - жаңа қимыл әрекеттерін меңгеру және оларды түрлі жағдайда қолдану дағдыларын қалыптастыру.

3. Дене жаттығуларымен және таңдаған спорт түрімен тұрақты айналысу қажеттілігі, тұлғаның өзін-өзі дұрыс бағалауын қалыптастыру, сондай-ақ өзіндік сана, дүниетаным, ұжымшылдық, мақсатқа ұмтылушылық, табандылық, сабырлық сияқты адамгершілік және жігерлі қасиеттерді тәрбиелеу, психикалық үдерістерді дамыту және өзін-өзі реттеудің негіздеріне үйрету деңгейі.

4. Физикалық мәдениет бойынша білім беру бағдарламалары аясындағы спорт түрлері бойынша физикалық және техникалық дайындық деңгейі.

Қабылдау емтиханының нысаны

Жоғары білім берудің шығармашылық дайындықты талап ететін білім беру бағдарламалары тобына, кадрлар даярлаудың ұқсас бағыттары бойынша қысқартылған оқу мерзімімен түсетін тұлғалар бір шығармашылық емтихан тапсырады.

Арнайы және (немесе) шығармашылық емтихандарды өткізу нысаны осы Үлгілік ережелердің 2-қосымшасына сәйкес белгіленеді.

Қосымша 2

Жоғары білім беру бағдарламаларын жүзеге асыратын білім беру ұйымдарында оқу қабылдау ережелеріне қатысты үлгілік ережелер

Арнайы және (немесе) шығармашылық емтихандарды өткізу нысаны

Білім беру бағдарламасының тобының нөмірі	Білім беру бағдарламалары топтарының атауы	Арнайы және (немесе) шығармашылық емтихандарды өткізу нысаны	
1	2	3	
Шығармашылық дайындықты қажет ететін білім беру бағдарламаларының тобы			
1	2	3	4
B005	Дене шынықтыру мұғалімдерін дайындау	Мамандыққа қатысты нормативтер:	Жалпы физикалық дайындық бойынша нормативтер
B098	Спорт	Мамандыққа қатысты нормативтер:	Жалпы физикалық дайындық бойынша нормативтер

3. Күндізгі және сырттай бөлімдерде оқитын талапкерлердің шығармашылық емтихан тапсырмалары мен бағалау критерийлері

1. Жалпы дене дайындығы (ЖДД) бойынша емтихан тапсыру ережелері мен нормативтері

1) Жалпы дене дайындығы (ЖДД) бойынша емтихан негізгі физикалық қасиеттердің дамуын анықтайтын және Қазақстан Республикасындағы «Президенттік физикалық дайындық тесттерін» өткізу талаптарына сәйкес 4 нормативті қамтитын емтихан:

-60 метрге жүгіру (ерлер мен әйелдер);

- 1000 метрге жүгіру (ерлер;

- 1000 метрге жүгіру (әйелдер);

Тартылу (ерлер);

Тұлғаны көтеру және түсіру, бастапқы күйі «арқаға жатып, қолдарын басына көтеру» (әйелдер) (1 минут ішінде қайталау саны),).

2) ЖДД бойынша емтихан нормативтерінің негізі талаптары:

- емтиханға қатысуға рұқсатты емтихан комиссиясының мүшесі немесе емтихан өткізуге тартылған арнайы кезекшілер талапкердің жеке басын куәландыратын құжатын көрсетуі арқылы қамтамасыз етеді.

- емтиханға жіберілуі үшін талапкерлерде спорттық форма болуы қажет.

- егер талапкер емтиханға кешіксе немесе дәлелді себеппен келмей қалса, емтиханды өткізіп алғаны туралы жазбаша өтініш пен дәлелді себепті растайтын құжатты ұсынған жағдайда, емтихан комиссиясы төрағасының рұқсатымен шығармашылық емтиханды бекітілген кесте шеңберінде басқа уақытта тапсыруына рұқсат беріледі.

- БШЕ және ЖДД бойынша емтихан нәтижелері емтихан өткізілген күні жарияланады.

3) ЖДД бойынша БШЕ-да 5 баллдан төмен ұпай алған талапкер автоматты түрде таңдаған спорт түрі бойынша келесі емтиханға жіберілмейді.

4) таңдаған спорт түрі бойынша спорттық атақтары – спорт шебері (СШ), халықаралық спорт шебері (ХСШ), еңбек сіңірген спорт шебері (ЕССШ) – бар талапкер мамандандыру бойынша емтихан тапсыру міндетті емес және автоматты түрде 50 балл алады.

Емтихан нәтижесі сол күні ЖООКББҰ -ның (жоғары оқу орнының) сайтында жарияланады.

«Жалпы дене дайындығы бойынша нормативтер» емтиханы жеңіл атлетика мен Президенттік көпсайыс бойынша қолданыстағы ережелерге сәйкес қабылданады.

В005 – «Дене шынықтыру мұғалімдерін даярлау», В098 – «Спорт»

«Жалпы дене дайындығы нормативтері» (ЖДД) бағдарламасы

№	Көпсайысқа арналған жаттығу.	Жасы	Нормативтік талаптар Есептік баллдар															
			Ұпайлар	Өлшем бірлігі	15	14	13	12	10	8	6	4	2	1				
1	60 м		17-29 (ер)	сек.	8.2	8.4	8.6	8.8	9.0	9.2	9.4	9.6	9.8	10.0				
			от 30 (ер)	сек.	9.0	9.2	9.4	9.6	9.8	10.0	10.2	10.4	10.6	10.8				
			17-29 (әйел)	сек.	10.0	10.3	10.6	10.9	11.2	11.5	11.7	11.9	12.2	12.5				
			от 30 (әйел)	сек.	17.1	17.2	17.3	17.4	17.5	17.6	17.7	17.8	17.9	18.0				

№	Көпсайыс жаттығуы	Жасы	Нормативтік талаптар Есептік баллдар																
			ұпайла ры	Өл шем бірл ігі.	20	19	18	17	16	15	14	13	12	10	8	6	4	2	1
1	1000 м	17-29 (м.)	мин.	3.00	3.05	3.10	3.15	3.20	3.30	3.40	3.50	4.00	4.10	4.20	4.30	4.40	4.50	5.00	
		от 30 (м.)	мин.	3.40	3.45	3.50	3.55	4.00	4.10	4.20	4.30	4.40	4.50	5.00	5.10	5.25	5.40	6.00	

2	1000 м	17-29 (ж.)	мин.	3.20	3.25	3.30	3.35	3.40	3.50	4.00	4.10	4.20	4.30	4.40	4.50	5.00	5.15	5.30
		от 30 (ж.)	мин.	4.00	4.05	4.10	4.15	4.20	4.30	4,40	4.50	5.00	5.10	5.20	5.30	5.55	6.10	6.30

Кермеге тартылу (рет саны), ерлер

Кермеге тартылу саны	Ұпайлары
17	15
16	14
15	13
14	12
13	11
12	10
11	9
10	8
9	7
8	5
5	0

Денені жату қалпында қолды басының артына қойып денені көтеру және түсіру, (1 минут ішінде қайталау саны), әйелдер үшін

1 минут ішінде көтеру саны	Ұпайлары
41–45	15
34–40	12
23–33	10
12–22	8
11	5
10	0

Жарыс ережелеріне жалпы нұсқаулар

1. Жүгіру - 60 метр.

Егер абитуриент «марш» стартердің командасынан бұрын қозғала бастаса, ол фальстарт деп есептеледі, абитуриент ескерту алады; екі фальстарт – дисквалификация. Әрбір қатысушы өз жолында стартадан финишка дейін жүгіреді (бұзушылық – дисквалификация).

2. Жүгіру – 1000 м (ер,әйел).

Қатысушылар жоғары старттан бастайды, «дайындал - бастаймыз» командасымен. Дистанция бойынша жүгіру кезінде қарсыластарына қандай да бір жолмен кедергі жасауға болмайды.

Ескерту: Жалпы дене дайындығы бойынша максималды ұпай саны – 50.

3. Таңдалған спорт түрі бойынша емтиханның ережелері мен нормативтері

1) таңдалған спорт түрі бойынша емтихан абитуриенттің таңдалған спорт түріндегі арнайы дайындық деңгейін анықтайды.

2) таңдалған спорт түрі бойынша емтихан нормативтерінің негізін төмендегідей талаптар құрайды:

- БШЕ сәйкес спорттық базада және арнайы құрал-жабдықтармен (спорт залы, стадион) өткізіледі.

- Талапкер емтиханға жеке басын куәландыратын құжатты көрсеткен жағдайда ғана жіберіледі. Қатысуға рұқсатты емтихан комиссиясының мүшелері мен емтихан өткізуге тартылған арнайы кезекшілер қамтамасыз етеді;

- емтиханға жіберілуі үшін талапкерлерде спорттық киім болуы тиіс;

- егер талапкер емтиханға кешіксе немесе дәлелді себеппен келмей қалса, емтиханды өткізіп алғаны туралы жазбаша өтініш пен дәлелді себепті растайтын құжатты ұсынған жағдайда, емтихан комиссиясы төрағасының рұқсатымен шығармашылық емтиханды бекітілген кесте шеңберінде басқа уақытта тапсыруына рұқсат беріледі.

- таңдалған спорт түрі бойынша БШЕ нәтижелері емтихан өткізілген күні жарияланады.

Төменде спорт түрлері бойынша нормативтер келтірілген:

- баскетбол
- волейбол
- гандбол
- регби
- үлкен теннис
- футбол
- шайбалы хоккей
- жеңіл атлетика
- жүзу
- гимнастика
- бокс
- кір спорты, армрестлинг, пауэрлифтинг, ауыр атлетика, бодибилдинг
- шахматы
- грек-рим күресі, еркін күрес
- джиу-джитсу, самбо, дзюдо
- шаңғы спорты
- конькимен жүгіру спорты
- конькимен сырғанау
- оқ ату спорты
- велоспорт
- фехтование
- тазквондо, каратэ-до, кикбоксинг, тай бокс, ушу
- Qazaq kuresi
- үстел теннисі

В005 – «Дене шынықтыру мұғалімдерін даярлау»

**Волейбол мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(3 жылдық оқу мерзімі)**

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ҰПАЙЛАРЫ															ӘЙЕЛДЕР									
		ЕРЛЕР																								
		50	45	35	30	25	20	15	10	5	50	45	35	30	25	20	15	10	5							
1	Жоғарыдан допты беру, биіктігі 1,5-2 м өзінен жоғары және одан әрі серіктеске 6-7 м қашықтықта биіктігі 2,5-3 м (орындалады).	17	15	13	11	9	7	5	3	2	16	14	12	10	8	6	4	2	1							
2	Жоғарыдан допты ойынға қосу 1, 6, 5 аймақтарына үш рет (беру саны)	9	8	7	6	5	4	3	2	1	9	8	7	6	5	4	3	2	1							
3	Допты төменнен екі қолмен қабылдау, беруден дәлдікке (9 әрекет).	9	8	7	6	5	4	3	2	1	9	8	7	6	5	4	3	2	1							
4	Шабуылшының соққысы (тіке)	9	8	7	6	5	4	3	2	1	9	8	7	6	5	4	3	2	1							
5	Екі жақты ойынға қатысу. Барлық жаттығуларды орындауда сандық көрсеткіштерден басқа, орындау техникасы ескеріледі (жарыс ережелеріне сәйкес).																									

Ойынның техникасы мен тактикасы бағаланады

Ойынның техникасы мен тактикасы бағаланады

В005 – «Дене шынықтыру мұғалімдерін даярлау»

**Волейбол мамандығы бойынша нормативтер
(қысқартылған оқу бағдарламасы үшін)**

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ЕРЛЕР					ӘЙЕЛДЕР				
		20	15	10	5	20	15	10	5		
1	Жоғарыдан допты беру, биіктігі 1,5-2 м өзінен жоғары және одан әрі серіктеске 6-7 м қашықтықта биіктігі 2,5-3 м (орындалады).	8	6	4	2	8	6	4	2		
2	Жоғарыдан допты ойынға қосу 1, 6, 5 аймақтарына үш рет (беру саны)	5	4	3	2	5	4	3	2		
3	Допты төменнен екі қолмен қабылдау, беруден дәлдікке (9 әрекет).	5	4	3	2	5	4	3	2		
4	Шабуылшының соққысы (тіке)	5	4	3	2	5	4	3	2		
5	Екі жақты ойынға қатысу. Барлық жаттығуларды орындауда сандық көрсеткіштерден басқа, орындау техникасы ескеріледі (жарыс ережелеріне сәйкес).										

Ойынның техникасы мен тактикасы бағаланады

Ойынның техникасы мен тактикасы бағаланады

В005 – «Дене шынықтыру мұғалімдерін даярлау»

Футбол мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері (3 жылдық оқу мерзімі)

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ЕРЛЕР										ӘЙЕЛДЕР									
		ҰПАЙЛАРЫ										ҰПАЙЛАРЫ									
		50	45	35	30	25	20	15	10	5	50	45	35	30	25	20	15	10	5		
1	½ штрафты алаңның сызығынан қақпа қабырғасындағы қозғалыссыз допқа соққы жасау.	9	8	7	6	5	4	3	2	1	8	7	6	5	4	3	2	1-2	1		
2	Допты алып жүру және содан кейін қақпаға соққы жасау (секундтармен)	7.0	7.5	8.0	8.5	9.0	9.3	10.5	11.0	11.5	8.0	8.2	8.5	9.0	9.5	10.0	10.2	10,5	11 және одан төмен		
3	Алысқа және дәлдікке соққылар (метрмен)	45	40	35	30	25	20	15	10	9	40	35	30	25	20	18	17	16	15		
4	Қақпашының допты лақтыруы (метрмен)	40	35	30	25	20	15	14	13	10	35	30	25	20	18	16	15	14	13		

ЕСКЕРТУ

1. Қозғалмайтын допқа 16,5 м қашықтықтан қақпа сызығынан соққы жасау. Доп соққыдан кейін ауада қақпа сызығын кесіп өтіп, жерге кем дегенде 10 мм тиіп тұруы керек. 10 соққы орындалып, дәл соққылар саны бағаланады (1 әрекетке рұқсат етіледі). Бұл норматив тек алаң ойыншыларына арналған.
2. Допты қақпадан 30 м қашықтықта орналасқан бастапқы нүктеден алып жүру, содан кейін нысанаға тигізу. 4 тірек түзу сызыққа орналастырылған: біріншісі бастапқы нүктеден 3 м, келесі одан 3 м қашықтықта, осы тіректерді айналдырып, айып алаңының сыртынан қақпаға тебу керек. Мақсатқа жету міндетті. Сынама уақыт бойынша бағаланады (2 әрекетке рұқсат етіледі).
3. Алысқа және дәлдік соққы жасау. Допты қашықтықтағы квадраттарға дәл тигізу орындалады (5м x 5м), 3 соққы орындалады Квадраттар мен шаршы алаңға соғылу бағаланады. Нормативті барлық қатысушылар орындайды.
4. Допты қолмен қашықтыққа және дәл лақтыру. 3 рет лақтыру төрт қадамнан кейін квадраттармен қашықтыққа (5м x 5м) тигізумен жасалады. Квадратқа тигізу мен алысқа лақтыру қашықтығы бағаланады. Нормативті тек қақпашылар орындайды.

**В005 – «Дене шынықтыру мұғалімдерін даярлау»
Футбол мамандығы бойынша нормативтер
(қысқартылған оқу бағдарламасы үшін)**

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ЕРЛЕР					ӘЙЕЛДЕР				
		20	15	10	5	20	15	10	5	20	15
1	½ штрафты алаңның сызығынан қақпа қабырғасындағы қозғалыссыз допка соққы жасау.	9	8	7	6	7	6	5	4		
2	Допты алып жүру және содан кейін қақпаға соққы жасау (секундтармен)	7,0с	7,5с	8, 0 с	8,5 с	8,0с	8,2с	8,5 с	9,0 с		
3	Алысқа және дәлдікке соққылар (метрмен)	45	40	35	30	40	35	30	25		
4	Қақпашының допты лақтыруы (метрмен)	40	35	30	25	35	30	25	20		

ЕСКЕРТУ

1. Қозғалмайтын допка 16,5 м қашықтықтан қақпа сызығынан соққы жасау. Доп соққыдан кейін ауада қақпа сызығын кесіп өтіп, жерге кем дегенде 10 мм тиіп тұруы керек. 10 соққы орындалып, дәл соққылар саны бағаланады (1 әрекетке рұқсат етіледі). Бұл норматив тек алаң ойыншыларына арналған.
2. Допты қақпадан 30 м қашықтықта орналасқан бастапқы нүктеден алып жүру, содан кейін нысанаға тигізу. 4 тірек түзу сызыққа орналастырылған: біріншісі бастапқы нүктеден 3 м, келесі одан 3 м қашықтықта, осы тіректерді айналдырып, айып алаңының сыртынан қақпаға тебу керек. Мақсатқа жету міндетті. Сынама уақыт бойынша бағаланады (2 әрекетке рұқсат етіледі).
3. Алысқа және дәлдік соққы жасау. Допты қашықтықтағы квадраттарға дәл тигізу орындалады (5м x 5м), 3 соққы орындалады Квадраттар мен шаршы алаңға соғылу бағаланады. Нормативті барлық қатысушылар орындайды.
4. Допты қолмен қашықтыққа және дәл лақтыру. 3 рет лақтыру төрт қадамнан кейін квадраттармен қашықтыққа (5м x 5м) тигізумен жасалады. Квадратқа тигізу мен алысқа лақтыру қашықтығы бағаланады. Нормативті тек қақпашылар орындайды.

В098-«Спорт»

Баскетбол мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері (3 жылдық оқу мерзімі)

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ЕРЛЕР										ӘЙЕЛДЕР									
		ҰПАЙЛАР										ҰПАЙЛАР									
		50	45	35	30	25	20	15	10	5	5 и ниже	50	45	35	30	25	20	15	10	5	5 және одан төмен
1	4 м және 6,25 м қашықтықтан кезекпен 10 лақтыру (ұпай саны)	15	13	12	11	10	8	7	6			15	13	12	11	10	8	7	6		
2	Айып лақтырулары -10 лақтыру (қабылдаулар саны).	9	8	7	6	5	4	3	2	1											1
3	Жылдамдық техникасы (үш дөңгелекке орналасқан үш кедергіден өтіп, оң қолмен себетке лақтыру, содан соң кері бағытта сол қолмен лақтыру) (секундпен).																				
4	Қорғаныс тұрысында 6 нүкте бойынша қозғалу (секундпен)	18,5	19,5	20,5	21,5	22,0	22,5	22,8	23,0	23,5		21,5	22,0	22,5	23,0	23,5	24,0	24,5	25,0		25,5
5	Екі жақты ойынға қатысу (2–3 минут)	12,8	13,0	13,2	13,4	13,6	13,8	14,0	14,5	15,0 и более		13,2	13,4	13,6	13,8	14,0	14,5	14,7	14,9		15,0 және одан төмен
		Ойын техникасы мен тактикасы бағаланады																			

ЕСКЕРТУ:

1. Қорытынды ұпай барлық бес жаттығудың орташа арифметикалық ұпайы ретінде есептеледі, олар кестеде көрсетілген.
2. Лақтырулар әртүрлі қашықтықтағы 10 нүктелерден кезекпен орындалады. Нүктелер қақпаның екі жағында симметриялық, параллельді сызық бойынша орналасқан және қақпа орталығының проекциясы арқылы өтеді, сондай-ақ қақпаға 45 және 90 градус бұрышпен бағытталған сызықтарда орналасады. Жиынтық ұпай саны ескеріледі, мұнда 6,25 м қашықтықтан әрбір соққы үшін үш ұпай, қалған қашықтықтар үшін екі ұпай беріледі.
3. Ойыншы шиттың алдынан себет астындағы шеткі сызық доппен айналып шығуды бастайды, кедергілерді айналып өтеді: оң қолымен – сол қолымен – оң қолымен, қимылда жүріп шиттың астынан оң қолымен лақтыру жасайды. Содан кейін аланның сыртына 0,5 м қашықтықта жатқан басқа допты алып, шиттың алдынан кері бағытта қозғалып, сол қолымен – оң қолымен – сол қолымен лақтыру жасайды. Секундомер екі рет себетке доп түскенде тоқтайды.
4. 1 нүкте - қақпа астындағы басты сызықта, 2 нүкте - айып лақтыру сызығының оң жақ шеті, 3 нүкте - айып лақтыру сызығының доғасының шыңы, 4 нүкте - айып лақтыру сызығы сол жақ шеті, 5 нүкте - алаңның оң жақ бұрышы, 6 нүкте - алаңның сол жақ бұрышы. Ойыншы ешқандай үзіліссіз, бірінен кейін бірі бастапқы 1-нүктеден 2, 3, 4, 5, 6-нүктелерге қарай жүгіріс жасап, әр нүктеде міндетті түрде соққы жасап, әр жолы қайтадан 1-нүктеге оралуы тиіс. 1. 1-нүктеден 2, 3, 4-нүктелерге дейінгі жүгірістер алға қарап орындалады, ал 1-нүктеге кері оралу - артқа қарап (арқамен) жүгіру арқылы жүзеге асырылады. 1-нүктеден 5 және 6-нүктелерге дейін және кері қозғалыс – қапталмен кадам жасау әдісімен орындалады. Секундомер 1-нүктеге тиген сәтте тоқтайды.

В098-«Спорт»
Баскетбол мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(қысқартылған оқу түрі үшін)

№	НОРМАТИВТЕР	ЕРЛЕР					ӘЙЕЛДЕР				
		20	15	10	5	20	15	10	5	20	15
1	Қашықтықтан лақтырулар, 4 және 6,25 м қашықтықтан кезекпен 10 лақтыру (ұпай саны).	15	13	12	11	15	13	12	11	15	13
2	Айып лақтырулары - 10 лақтыру (попадания саны).	9	8	7	6	9	8	7	6	9	8
3	Жылдамдық техникасы (3 шеңберде тұрған үш кедергіні айналып өту, оң қолмен себетке лақтыру; және кері бағытта сол қолмен лақтыру) (секундпен).	18,5	19,5	20,5	21,5	21,5	22,0	22,5	23,0	22,5	23,0
4	Қорғаныс тұрысында 6 нүкте бойынша қозғалу (секундпен).	12,8	13,0	13,2	13,4	13,2	13,4	13,6	13,8	13,2	13,4
5	Екі жақты ойында қатысу	Ойын техникасы мен тактикасын бағаланады									

ЕСКЕРТУ:

- Қорыпанды балл барлық бес жаттығудың орташа арифметикалық ұпайымен есептеледі, олар кестеде көрсетілген.
- Лақтырулар 10 түрлі қашықтықтағы нүктелерден кезектесіп орындалады. Нүктелер шиттың екі жағында симметриялы орналасып, қақпа астындағы басты сызықтан параллель сызыққа, қақпа ортасының проекциясынан өтетін сызықта орналасады, сондай-ақ 45 және 90 градус бұрышта шитқа қатысты сызықтарда орналасады. Жалпы соғылған ұпайлар саны есепке алынады, мұнда 6,25 м қашықтықтан әр соққы үшін үш ұпай, қалған қашықтықтар үшін екі ұпай беріледі.
- Ойыншы қақпа астындағы басты сызықтан шит астынан бастап, кедергілерді айналып өтеді: оң қолымен – сол қолымен – оң қолымен – оң қолымен кедергілерді айналып өтеді, содан кейін оң қолымен шит астынан қозғала отырып лақтыру жасайды. Бірден аланның сыртына 0,5 м қашықтықта жатқан басқа допты алып, кері бағытта сол қолымен – оң қолымен – сол қолымен қозғалып, сол қолымен шит астынан себетке лақтырумен аяқтайды. Секундомер себетке екі рет соққы жасаған кезде тоқтайды.
- 1 нүкте - себет астындағы шеткі сызық, 2 нүкте - айып лақтыру сызығының оң жақ шеті, 3 нүкте - айып лақтыру аймағының доғасының шыңы, 4 нүкте - айып лақтыру сызығының сол жақ шеті, 5 нүкте - алаңның оң жақ бұрышы, 6 нүкте - алаңның сол жақ бұрышы. Ойыншы үзіліссіз бастапқы 1-нүктеден 2, 3, 4, 5, 6-нүктелерге дейін жылдамдықпен қозғалып, әр нүктеде жатқан доптарды ұрып, әр қайтып келген сайын 1-нүктеге қайта оралады. 1-нүктеден 2, 3, 4-нүктелерге дейін жылдамдықпен қозғалу алдымен бетпен, 1-нүктеге қайту – арқамен, ал 1-нүктеден 5, 6-нүктелерге дейін және кері қозғалу қадамдап жүзеге асырылады. 1-нүктеден 2, 3, 4-нүктелерге дейін жылдамдықпен алдыңғы жаққа қозғалады, 1-нүктеге қайту – арқамен, ал 1-нүктеден 5, 6-нүктелерге дейін және кері қарай қозғалу бүйірмен қозғалу арқылы жүзеге асады. Секундомер 1-нүктеге тигенде тоқтайды.

В098-«Спорт»

**Волейбол мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(3 жылдық оқу мерзімі)**

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ҰПАЙЛАР																	
		ЕРЛЕР									ӘЙЕЛДЕР								
		50	45	35	30	25	20	15	10	5	50	45	35	30	25	20	15	10	5
1	Допты жоғарыдан өзінен 1,5-2 м биіктікте көтеріп, әрі қарай серіктесіне 6-7 м қашықтықта, 2,5-3 м биіктікте беру (орындалады).	17	15	13	11	9	7	5	3	2	16	14	12	10	8	6	4	2	1
2	Жоғарыдан допты ойынға қосу 1,6,5 аймақтарында доп екі рет (соққылар саны)	9	8	7	6	5	4	3	2	1	9	8	7	6	5	4	3	2	1
3	Допты төменнен екі қолмен қабылдау, дәлдікке орындау (9 әрекет).	9	8	7	6	5	4	3	2	1	9	8	7	6	5	4	3	2	1
4	Шабуылшының соққысы (түзу).	9	8	7	6	5	4	3	2	1	9	8	7	6	5	4	3	2	1
5	Екі жақты ойынға қатысу. Сандық көрсеткіштерден басқа барлық жаттығуларды орындау кезінде орындау техникасы ескеріледі (жарыс ережелеріне сәйкес).	9	8	7	6	5	4	3	2	1	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Ойынның техникасы және тактикасы бағаланады

Ойынның техникасы және тактикасы бағаланады

В098-«Спорт»
Волейбол мамандығы бойынша нормативтер
(қысқартылған оқу түрі үшін)

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ЕРЛЕР					ӘЙЕЛДЕР				
		20	15	10	5	20	15	10	5		
1	Допты жоғарыдан өзінен 1,5-2 м биіктікте көтеріп, әрі қарай серіктесіне 6-7 м қашықтықта, 2,5-3 м биіктікте беру (орындалады).	8	6	4	2	8	6	4	2		
2	Жоғарыдан допты ойынға қосу 1,6,5 аймақтарында доп екі рет (соққылар саны)	5	4	3	2	5	4	3	2		
3	Допты төменнен екі қолмен қабылдау, дәлдікке орындау (9 әрекет).	5	4	3	2	5	4	3	2		
4	Шабуылшының соққысы (түзу).	5	4	3	2	5	4	3	2		
5	Екі жақты ойынға қатысу. Сандық көрсеткіштерден басқа барлық жаттығуларды орындау кезінде орындау техникасы ескеріледі (жарыс ережелеріне сәйкес).	Ойынның техникасы және тактикасы бағаланады									

В098-«Спорт»

Футбол мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері (3 жылдық оқу мерзімі)

№	Жаттығулар	Ерлер										Айелдер									
		Ұпайлар										Ұпайлар									
		50	45	35	30	25	20	15	10	5	50	45	35	30	25	20	15	10	5		
1	½ штрафты алаңның сызығынан қақпа қабырғасындағы қозғалыссыз допқа соққы жасау.	9	8	7	6	5	4	3	2	1	8	7	6	5	4	3	2	1-2	1		
2	Допты алып жүру және содан кейін қақпаға соққы жасау (секунд)	7.0 с	7.5 с	8.0 с	8.5 с	9.0 с	9.3	10.5	11.0	11.5 и более	8.0с	8.2с	8.5с	9.0 с	9.5 .0	10.0	10.2	10,5	11 и более		
3	Алысқа және дәлдікке соққылар (метрмен)	45	40	35	30	25	20	15	10	9	40	35	30	25	20	18	17	16	15		
4	Қақпашының допты лақтыруы (метрмен)	40	35	30	25	20	15	14	13	10	35	30	25	20	18	16	15	14	13		

ЕСКЕРТУ

1.Қозғалмайтын допка 16,5 м қашықтықтан қақпа сызығынан соққы жасау. Доп соққыдан кейін ауада қақпа сызығын кесіп өтіп, жерге кем дегенде 10 мм тиіп тұруы керек. 10 соққы орындалып, дәл соққылар саны бағаланады (1 әрекетке рұқсат етіледі). Бұл норматив тек алаң ойыншыларына арналған.

2.Допты қақпадан 30 м қашықтықта орналасқан бастапқы нүктеден алып жүру, содан кейін нысанаға тигізу. 4 тірек түзу сызыққа орналастырылған: біріншісі бастапқы нүктеден 3 м, келесі одан 3 м қашықтықта, осы тіректерді айналдырып, айып алаңының сыртынан қақпаға тебу керек. Мақсатқа жету міндетті. Сынама уақыт бойынша бағаланады (2 әрекетке рұқсат етіледі).

3. Алысқа және дәлдік соққы жасау. Допты қашықтықтағы квадраттарға дәл тигізу орындалады (5м х 5м), 3 соққы орындалады Квадраттар мен шаршы алаңға соғылу бағаланады. Нормативті барлық қатысушылар орындайды.

В098-«Спорт»
Футбол мамандығы бойынша нормативтер
(қысқартылған оқу түрі үшін)

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ЕРЛЕР				ӘЙЕЛДЕР			
		20	15	10	5	20	15	10	5
1	½ штрафты алаңның сызығынан қақпа қабырғасындағы қозғалыссыз допқа соққы жасау.	9	8	7	6	7	6	5	4
2	Допты алып жүру және содан кейін қақпаға соққы жасау (секундтармен)	7,0с	7,5с	8,0 с	8,5 с	8,0с	8,2с	8,5 с	9,0 с
3	Алысқа және дәлдікке соққылар (метрмен)	45	40	35	30	40	35	30	25
4	Қақпашының допты лақтыруы (метрмен)	40	35	30	25	35	30	25	20

ЕСКЕРТУ

1. Қозғалмайтын допқа 16,5 м қашықтықтан қақпа сызығынан соққы жасау. Доп соққыдан кейін ауада қақпа сызығын кесіп өтіп, жерге кем дегенде 10 мм тиіп тұруы керек. 10 соққы орындалып, дәл соққылар саны бағаланады (1 әрекетке рұқсат етіледі). Бұл норматив тек алаң ойыншыларына арналған.
2. Допты қақпадан 30 м қашықтықта орналасқан бастапқы нүктеден алып жүру, содан кейін нысанаға тигізу. 4 тірек тұзу сызыққа орналастырылған: біріншісі бастапқы нүктеден 3 м, келесі одан 3 м қашықтықта, осы тіректерді айналыдырып, айып алаңының сыртынан қақпаға тебу керек. Мақсатқа жету міндетті. Сынама уақыт бойынша бағаланады (2 әрекетке рұқсат етіледі).
3. Алысқа және дәлдік соққы жасау. Допты қашықтықтағы квадраттарға дәл тигізу орындалады (5м x 5м), 3 соққы орындалады Квадраттар мен шаршы алаңға соғылу бағаланады. Нормативті барлық қатысушылар орындайды.
4. Допты қолмен қашықтыққа және дәл лақтыру. 3 рет лақтыру төрт қадамнан кейін квадраттармен қашықтыққа (5м x 5м) тигізумен жасалады. Квадратқа тигізу мен алысқа лақтыру қашықтығы бағаланады. Нормативті тек қақпашылар орындайды.

Гандбол мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтихан нормативтері
(3 жылдық оқу мерзімі)

№	Жаттығыулар	ЕРЛЕР															ӘЙЕЛДЕР														
		ҰПАЙЛАРЫ															ҰПАЙЛАРЫ														
		50	45	35	30	25	20	15	10	5	50	45	35	30	25	20	15	10	5	50	45	35	30	25	20	15	10	5			
1	Допты дәлдікпен беру (8 берілген пас арасынан қаншасы дұрыс орындалды)	8	7	6	5	4	3	2	1	1	8	7	6	5	4	3											1				
2	Жүгіріп келіп воротаға допты дәлдікпен соғу (12 соққыдан қаншасы дәл түсті)	12	10	9	8	7	6	5	3	2	10	9	8	7	6	5	4	3	1								1				
3	Допты жүргізгеннен кейін дәлдікпен соғу (с)	11,5	11,8	12,0	12,5	13,0	13,3	13,5	13,8	14,1	13,5	13,8	14,0	14,5	14,8	15,0	15,3	15,5	16,0												
4	Жоғарыдан бастау арқылы 30 метрге дейін допты жүргізу	4,2	4,3	4,5	4,6	4,7	4,8	4,9	5,0	5,1	4,7	4,8	4,9	5,0	5,1	5,2	5,3	5,5	5,7												
5	Ойынға қатысу	Ойынның техникасы және тактикасы бағаланады																													

ЕСКЕРТУ

- 1 ДӘЛДІККЕ БЕРУ: емтихан тапсырушы алаңның алдыңғы сызығында арқасымен тұрып, допты 20 метр қашықтықта алаңның қиғаш бойымен жүгіріп бара жатқан серіктесіне емтихан алушының белгісі бойынша береді
2. ЖҮГІРІП КЕЛІП ДОПТЫ ҚАҚПАҒА ДӘЛ БАҒЫТТАП СОҒУ: Допты 3 қадам жүгіріп 9 метрлік сызықтан (орталық позициядан) 60х60 см өлшеміндегі қақта бұрыштарындағы мишеньдерге лақтыру қажет. 3 минут ішінде әр мишеньге 6 лақтыру жасау керек
3. ДОПТЫ ЖҮРГІЗГЕНЕН КЕЙІН ДӘЛДІККЕ ЛАҚТЫРУ: Старт алдыңғы сызықтан беріледі, емтихан тапсырушы допты алаңның ортасына лақтырғаннан кейін, оны қуып жетіп, кез келген қашықтықтан мишеньге лақтыруды жүзеге асырады. Содан кейін 9 метрлік сызықта жатқан допты алып, 3 қондырманы айналып өтіп, қарсы қақпаның бұрышында орналасқан мишеньге лақтыруды қажет. Екінші лақтыру секіру арқылы жүзеге асырылады. Қондырғылар былай орналастырылған: ортаңғысы алаңның ортасында, ал қалған екеуі одан 3 метр қашықтықта орналасқан. Мишеньнің өлшемі 60 x 60 см. Әр мүлт кету үшін орындау уақытына 1 секунд қосылады.

В098-«Спорт»

гандбол мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(қысқартылған оқу формасы үшін)

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ЕРЛЕР				ӘЙЕЛДЕР				
		20	15	10	5	20	15	10	5	5
1	Допты дәлдікке беру (6 беруден, қанша рет дәл берілді)	8	7	6	5	4	3	2	1	1
2	Жүгіріп келіп, қақпаға дәлдікке допты лақтыру (12 лақтырудан, қанша рет дәл соғылғаны)	10-12	9	8	7	5	3	2	1	1
3	Допты жүргізгеннен кейін дәлдікпен соғу (с)	11,5	11,8	12,0	12,5	13,0	13,3	13,5	13,8	
4	Ойынға қатысу									

ЕСКЕРТУ:

1. ДӘЛДІККЕ БЕРУ: емтихан тапсырушы аланның алдыңғы сызығында арқасымен тұрып, допты 20 метр қашықтықта аланның қиғаш бойымен жүгіріп бара жатқан серіктесіне емтихан алушының белгісі бойынша береді

2. ЖҮГІРІП КЕЛІП ДОПТЫ ҚАҚПАҒА ТҰРАҚТЫ ЖАҒДАЙДА ДӘЛ БАҒЫТТАП СОҒУ Допты 3 кадам жүгіріп 9 метрлік сызықтан (орталық позициядан), қақпаның 4 бұрышында орналасқан 60х60 см өлшеміндегі мишеньдерге лақтыру қажет. 3 минут ішінде бір мишеньге 6 лақтыру, екінші мишеньге 6 лақтыру жасау керек.

3. ДОПТЫ ЖҮРГІЗГЕНЕН КЕЙІН ДӘЛДІККЕ ЛАҚТЫРУ: Старт алдыңғы сызықтан беріледі, емтихан тапсырушы допты аланның ортасына лақтырғаннан кейін, оны қуып жетіп, кез келген қашықтықтан мишеньге лақтыруды жүзеге асырады. Содан кейін 9 метрлік сызықта жатқан допты алып, 3 қондырманы айналып өтіп, қарсы қақпаның бұрышында орналасқан мишеньге лақтыруды қажет. Екінші лақтыру секіру арқылы жүзеге асырылады. Қондырғылар былай орналастырылған: ортанғысы аланның ортасында, ал қалған екеуі одан 3 метр қашықтықта орналасқан. Мишеньнің өлшемі 60 x 60 см. Әр мұлт кету үшін орындау уақытына 1 секунд қосылады.

В098-«Спорт»

Регби мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері, күндізгі оқу бөлімі (3 жылдық оқу мерзімі)

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ЕР ЛЕР										ӘЙЕЛДЕР									
		ҰПАЙЛАРЫ										ҰПАЙЛАРЫ									
		50	45	35	30	25	20	15	10	5		50	45	35	30	25	20	15	10	5	
1	Допты серіктеске беру	32	30	28	25	20	18	17	15	13 и ниже		30	28	25	20	18	17	15	13	12 и ниже	
2	Допты қашықтыққа беру	32	30	28	26	24	22	20	18	16 и ниже		30	28	26	24	22	20	18	16	15 и ниже	
3	«Шам»	30	28	26	24	22	20	18	16	14 и ниже		28	26	24	22	20	18	16	15	14 и ниже	
4	Екі жақты ойынға қатысу	Ойынның техникасы және тактикасы бағаланады																			

ЕСКЕРТУ:

- Бір сызықтан екінші сызыққа дейінгі қашықтық 22 м. Осы коридорда 2 ойыншы бір-біріне допты береді (ойыншылар арасындағы қашықтық кемінде 3 м). Челнок. Нәтиже - берілген пасстардың санының көптігі
- С сызығынан ойыншы қозғалыс кезінде алдымен оң қолымен, содан кейін сол қолымен допты береді. 3 мүмкіндік беріледі (қалаған қолмен). Егер қашықтық 7 метрден аз болса, есептелмейді. 3 пасстың нәтижесі қосылады
- Ойыншы допты жоғары және алға қарай теуіп, бірақ оны ұстауы керек. Доптың ұшу қашықтығы кемінде 8 метр болуы тиіс. (3 соққы) қашықтық қосылады. Егер ойыншы допты ұстамаса, әрекет есептелмейді

В098-«Спорт»

Регби мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері (қысқартылған оқу формасы үшін)

№	НОРМАТИВТЕР	ЕРЛЕР				ӘЙЕЛДЕР			
		20	15	10	5	20	15	10	5
1	Допты бір-біріне беру	32	30	28	25 және одан төмен	30	28	25	20 және одан төмен
2	Допты қашықтыққа беру	32	30	28	26 және одан төмен	30	28	26	24 және одан төмен
3	«Шам»	30	28	26	24 және одан төмен	28	26	24	22 және одан төмен
4	Екі жақты ойынға қатысу	Ойынның техникасы және тактикасы бағаланады							

ЕСКЕРТУ:

1. Бір сызықтан екінші сызыққа дейінгі қашықтық 22 м. Осы коридорда 2 ойыншы бір-біріне допты береді (ойыншылар арасындағы қашықтық кемінде 3 м). Челнок. Нәтиже - берілген пасстардың санының көптігі.
2. С сызығынан ойыншы қозғалыс кезінде алдымен оң қолымен, содан кейін сол қолымен допты береді. 3 мүмкіндік беріледі (қалаған қолмен). Егер қашықтық 7 метрден аз болса, есептелмейді. 3 пасстың нәтижесі қосылады.
3. Ойыншы допты жоғары және алға қарай теуіп, бірақ оны ұстауы керек. Доптың ұшу қашықтығы кемінде 8 метр болуы тиіс. (3 соққы) қашықтық қосылады. Егер ойыншы допты ұстамаса, әрекет есептелмейді

В098-«Спорт»

Теннис мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері (оқу мерзімі 3 жыл)

№	Жаттығулар	ЕРЛЕР										ӘЙЕЛДЕР									
		ҰПАЙЛАРЫ										ҰПАЙЛАРЫ									
		50	45	35	30	25	20	15	10	5		50	45	35	30	25	20	15	10	5	
1	Шарды беру, 10 беріліс: (5 беріліс – оңға және 5 беріліс – солға)	9	8	7	6	5	4	3	2	1		9	8	7	6	5	4	3	2		
2	Шарды алаңға серпіліс арқылы ұру (5 — оң жақтан, 5 — сол жақтан)	9	8	7	6	5	4	3	2	1		10	9	8	7	5	4	3	2		1
3	Жеке ойын жағдайында әуеден алаңға ұру (5 - оң жақтан, 5 - сол жақтан)	9	8	7	6	5	4	3	2	1		9	8	7	6	5	4	3	2		1
4	Жүгіру 6x8 м	12,0	13,0	13,2	13	13	14,0	14,2	14,4	14,6		13	13	14	14	15	15,6	15,8	16		16,2
5	Ойынға қатысу																				

Ойынның техникасы және тактикасы бағаланады

ЕСКЕРТУ:

1. Допты беру рет-ретімен орындалады; алаңның оң жағына 5 допты беру, сол жағына 5 допты беру жасалады. Шарды алаңға түсірудің жалпы саны есепке алынады.
2. Жалғыз ойын жағдайында серпіліс арқылы алаңға ұру кез келген тәсілмен орындалады (жазық, бұралған, кесілген соққылар). Шарды алаңға түсірудің жалпы саны есепке алынады.

В098-«Спорт»
Үлкен теннис мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтихан нормативтері
(қысқартылған оқу формасы үшін)

№	Жаттығулар	ЕРЛЕР										ӘЙЕЛДЕР									
		ҰПАЙЛАР										ҰПАЙЛАР									
		20	18	16	14	12	10	8	5	20	18	16	14	12	10	8	5	20	18	16	14
1	Шарды беру, 10 беріліс: (5 беріліс – оңға және 5 беріліс – солға)	9	8	7	6	5	4	3	2	9	8	7	6	5	4	3	2				
2	Шарды алаңға серпіліс арқылы ұру (5 — оң жақтан, 5 — сол жақтан)	9	8	7	6	5	4	3	2	10	9	8	7	5	4	3	2				
3	Жеке ойын жағдайында әуеден алаңға ұру (5 - оң жақтан, 5 - сол жақтан)	9	8	7	6	5	4	3	2	9	8	7	6	5	4	3	2				
4	Жүгіру 6x8 м	12,0	13,0	13,2	13	13	14,0	14,2	14	13	13	14	14	15	15,6	15,8	16				
5	Ойынға қатысу	Ойынның техникасы және тактикасы бағаланады																			

ЕСКЕРТУ:

1. Допты беру рет-ретімен орындалады; алаңның оң жағына 5 допты беру, сол жағына 5 допты беру жасалады. Шарды алаңға түсірудің жалпы саны есепке алынады.
2. Жалғыз ойын жағдайында серпіліс арқылы алаңға ұру кез келген тәсілмен орындалады (жазық, бұралған, кесілген соққылар). Шарды алаңға түсірудің жалпы саны есепке алынады.

В098-«Спорт»
Үстел теннисі мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтихан нормативтері (оқу мерзімі 3 жыл)

№	Жаттығулар	ЕРЖЕР										Әйелдер									
		Ұпайлары										Ұпайлары									
		50	45	35	30	25	20	15	10	5	5	50	45	35	30	25	20	15	10	5	5
1	Шарды ракетканың ашық бетімен орнында тұрып ауада ұру (ұру саны)	50	45	40	35	30	25	20	10	5	5	50	45	40	35	30	25	20	10	5	5
2	Шарды бэкхендпен сол (оң) квадраттыдан диагональ бойынша және тікелей бағытта қарсы жақтағы квадратқа беру (8 әрекеттен дұрыс орындалған берілістер саны: әр аймаққа 4-тен)	8	7	6	5	4	3	2	1	1	1	8	7	6	5	4	3	2	1	1	1
3	Шарды беруден кейін бэкхендпен және форхендпен рет-ретімен ұру (рет-ретімен дұрыс орындалған ұрулардың саны)	14	13	12	11	10	9	8	7	6	6	14	13	12	11	10	9	8	7	6	6

В098-«Спорт»
Үстел теннисі мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтихан нормативтері
(қысқартылған оқу формасы үшін)

№	Жаттығулар	ЕР ЛЕР										ӘЙ ЕЛ ДЕР									
		ҰПАЙЛАРЫ										ҰПАЙЛАРЫ									
		20	18	16	14	12	10	8	5	20	18	16	14	12	10	8	5	20	18	16	14
1	Шарды ракетканың ашық бетімен орнында тұрып ауада ұру (ұру саны)	50	45	40	35	30	25	20	10	50	45	40	35	30	25	20	10				
2	Шарды бэкхендпен сол (оң) квадраттың диагональ бойынша және тікелей бағытта қарсы жақтағы квадратқа беру (8 әрекеттен дұрыс орындалған берілістер саны: әр аймаққа 4-тен)	8	7	6	5	4	3	2	1	8	7	6	5	4	3	2	1				
3	Шарды беруден кейін бэкхендпен және форхендпен рет-ретімен ұру (рет-ретімен дұрыс орындалған ұрулардың саны)	14	13	12	11	10	9	8	7	14	13	12	11	10	9	8	7				

В098-«Спорт»

Жүзу мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтихан нормативтері күндізгі бөлім (оқу мерзімі 3 жыл)

Жаттығулар	ЕРЛЕР										ӘЙЕЛДЕР								
	ҰПАЙЛАРЫ										ҰПАЙЛАРЫ								
	50	45	35	30	25	20	15	10	5	50	45	35	30	25	20	15	10	5	
50 м еркін стильде жүзу (секундпен)*	28	29	30	31	32	33	34	35	36	30	31	32	33	34	35	36	37	36	
100 м комплекс жүзу (секундпен)*	1,17	1,20	1,23	1,26	1,29	1,32	1,35	1,38	1,40	1,20	1,23	1,28	1,31	1,34	1,37	1,40	1,43	1,45	
Итеруден кеудеге сырғанау, (метр)**	10	9	8	7	6	5	4	3	2,5	10	9	8	7	6	5	4	3	2,5	
Ұзындыққа старттық секіру (метрмен)**	12,5	11	10	9	8	7	6	5	4,5	12,5	11	9	8	8	7	6	5	4,5	

ЕСКЕРТУ:

* Уақыт секундтармен көрсетілген

** Метрмен көрсетілген **

В098-«Спорт»

**Жүзу мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтихан нормативтері күндізгі бөлім
(қысқартылған оқу формасы үшін)**

Жаттығулар	ЕРЛЕР																ӘЙЕЛДЕР															
	ҰПАЙЛАРЫ																ҰПАЙЛАРЫ															
	20	18	16	14	12	10	8	5	20	18	16	14	12	10	8	5	20	18	16	14	12	10	8	5								
50 м еркін стильде жүзу (секундпен)*	28	29	30	31	32	33	34	35	30	31	32	33	34	35			30	31	32	33	34	35	36	37								
100 м комплекс жүзу (секундпен)*	1,17	1,20	1,23	1,26	1,29	1,32	1,35	1,38	1,20	1,23	1,28	1,31	1,34	1,37	1,40	1,43																
Итеруден кеудеге сырғанау, (метр)**	10	9	8	7	6	5	4	3	10	9	8	7	6	5	4	3																
Ұзындыққа старттық секіру (метрмен)**	12,5	11	10	9	8	7	6	5	12,5	11	9	8	8	7	6	5																

ЕСКЕРТУ:

* Уақыт секундтармен көрсетілген

** Метрмен көрсетілген **

В098-«Спорт»
Жеңіл атлетика мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтихан нормативтері күндізгі бөлім
(оқу мерзімі 3 жыл)

60 м жүгіру				Жалпы жүгірістен ұзындыққа секіру				Ядроны төменнен алға лақтыру			
Ерлер		Әйелдер		Ерлер		Әйелдер		Ерлер		Әйелдер	
Нормативте	Ұпайлар	Нормативте	Ұпайлар	Нормативте	Ұпайлар	Нормативте	Ұпайлар	Нормативте	Ұпайлар	Нормативте	Ұпайлар
р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р
8.5	50	9.6	50	5.10	50	4.60	50	11.0	50	10.00	50
8.7	45	9.8	45	5.00	45	4.30	45	10.50	45	9.50	45
9.0	35	10.2	35	4.80	35	4.10	35	9.50	35	9.00	35
9.4	30	10.5	30	4.60	30	4.00	30	9.00	30	8.50	30
9.8	25	10.7	25	4.40	25	3.80	25	8.00	25	8.00	25
10.0	20	10.9	20	4.20	20	3.60	20	8.50	20	7.50	20
10.2	15	11.2	15	4.00	15	3.40	15	7.00	15	7.00	15
10.5	10	11.4	10	3.80	10	3.20	10	6.00	10	6.00	10
10.7	5	11.6	5	3.70	5	3.15	5	5.50	5	5.50	5

В098-«Спорт»
Жеңіл атлетика мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтихан нормативтері күндізгі бөлім
(қысқартылған оқу формасы үшін)

60 м жүгіру				Жалпы жүгірістен ұзындыққа секіру				Ядроны төменнен алға лақтыру			
Ерлер		Әйелдер		Ерлер		Әйелдер		Ерлер		Әйелдер	
Нормативте	Ұпайлар	Нормативте	Ұпайлар	Нормативте	Ұпайлар	Нормативте	Ұпайлар	Нормативте	Ұпайлар	Нормативте	Ұпайлар
р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р	р
8.5	20	9.6	20	5.10	20	4.60	20	11.0	20	10.00	20
8.7	18	9.8	18	5.00	18	4.30	18	10.50	18	9.50	18
9.0	16	10.2	16	4.80	16	4.10	16	9.50	16	9.00	16
9.4	14	10.5	14	4.60	14	4.00	14	9.00	14	8.50	14
9.8	12	10.7	12	4.40	12	3.80	12	8.00	12	8.00	12
10.0	10	10.9	10	4.20	10	3.60	10	8.50	10	7.50	10
10.2	8	11.2	8	4.00	8	3.40	8	7.00	8	7.00	8
10.5	5	11.4	5	3.80	5	3.20	5	6.00	5	6.00	5

В098-«Спорт»

Хоккейлі шайба мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері (оқу мерзімі 3 жыл)

№	Жаттығулар	ҰПАЙЛАР													ӘЙЕЛДЕР				
		ҰПАЙЛАР													ҰПАЙЛАР				
		50	45	35	30	25	20	15	10	5	50	45	35	30	25	20	15	10	5
1	Мәнерлеп жүргізу мен қақпаға соққы жасау (сек)	6.6	6.7	6.8	6.9	7.0	7.1	7.2	7.3		7.7	7.8	8.0	8.2	8.4	8.5	8.6	9.1	
2	Допты клошқамен соғудың дәлдігі мен ұзақтығы (м)	35.0	33.4	32.0	30.0	29.0	28.0	27.5	27.0		22	21	20	19	18	17	16	15	
3	Қақпаға соққы жасау уақыты (сек)	8.2	8.4	8.6	8.7	8.8	8.9	9.0	9.1		10.3	10.5	10.7	10.9	11.4	11.6	12.0	12.5	
4	Ойынға қатысу	Ойынның техникасы және тактикасы бағаланады													Ойынның техникасы және тактикасы бағаланады				

ЕСКЕРТУ:

1. Тұрақты допқа 9 метрден қақпаға соққы жасау. Доп соққыдан кейін қақпа сызығын ауа арқылы кесіп өтіп, жерге 10 метрден жақын түспеуі керек. 10 соққы орындалып, дәл тигізу саны бағаланады (1 мүмкіндік беріледі). Норматив тек алаң ойыншыларына арналған."
- 2.Мақсатты көзделген нысанға допты старттық нүктеден жүргізу, ол қақпадан 30 метр қашықтықта орналасқан. Түзу сызық бойымен 4 тірек қойылған: бірінші тірек — старттық нүктеден 3 метр қашықтықта, ал келесі тіректер бір-бірінен 3 метр арақашықтықта. Осы тіректерді айналып өтіп, қақпаға 9 метрден жақын емес қашықтықтан соққы жасау керек. Қақпаға соғу міндетті. Норматив уақыт бойынша бағаланады (2 мүмкіндік беріледі).
- 3.Ұзақтық пен дәлдікке соққылар. Тұрақты допқа 3 соққы жасалады, соққылар 5 м х 5 м болатын квадраттарға бағытталады. Бағаланатын көрсеткіштер: қашықтық және квадратқа соғу. Бұл нормативті барлық ойыншылар орындауы тиіс.
- 4.Техникалық- тактикалық әрекеттерді сараптамалық бағалау ойынына қатысу.

В098-«Спорт»

Хоккейлі шайба мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері (қысқартылған оқу формасы үшін)

№	Жаттығулар	ЕРЛЕР										ӘЙЕЛДЕР							
		ҰПАЙЛАРЫ										ҰПАЙЛАРЫ							
		20	18	16	14	12	10	8	5	20	18	16	14	12	10	8	5		
1	Мәнерлеп жүргізу мен қақпаға соққы жасау (сек)	6.6	6.7	6.8	6.9	7.0	7.1	7.2	7.3	7.7	7.8	8.0	8.2	8.4	8.5	8.6	9.1		
2	Допты клошкамен соғудың дәлдігі мен ұзақтығы (м)	35.0	33.4	32.0	30.0	29.0	28.0	27.5	27.0	22	21	20	19	18	17	16	15		
3	Қақпаға соққы жасау уақыты (сек)	8.2	8.4	8.6	8.7	8.8	8.9	9.0	9.1	10.3	10.5	10.7	10.9	11.4	11.6	12.0	12.5		
4	Ойынға қатысу	Ойынның техникасы және тактикасы бағаланады										Ойынның техникасы және тактикасы бағаланады							

ЕСКЕРТУ:

1. Тұрақты допқа 9 метрден қақпаға соққы жасау. Доп соққыдан кейін қақпа сызығын ауа арқылы кесіп өтіп, жерге 10 метрден жақын түспеуі керек. 10 соққы орындалып, дәл тигізу саны бағаланады (1 мүмкіндік беріледі). Норматив тек алаң ойыншыларына арналған."
- 2.Мақсатты көзделген нысанға допты старттық нүктеден жүргізу, ол қақпадан 30 метр қашықтықта орналасқан. Түзу сызық бойымен 4 тірек қойылған: бірінші тірек — старттық нүктеден 3 метр қашықтықта, ал келесі тіректер бір-бірінен 3 метр арақашықтықта. Осы тіректерді айналып өтіп, қақпаға 9 метрден жақын емес қашықтықтан соққы жасау керек. Қақпаға соғу міндетті. Норматив уақыт бойынша бағаланады (2 мүмкіндік беріледі).
- 3.Ұзақтық пен дәлдікке соққылар. Тұрақты допқа 3 соққы жасалады, соққылар 5 м х 5 м болатын квадраттарға бағытталады. Бағаланатын көрсеткіштер: қашықтық және квадратқа соғу. Бұл нормативті барлық ойыншылар орындауы тиіс.
- 4.Техникалық- тактикалық әрекеттерді сараптамалық бағалау ойынына қатысу.

В098-«Спорт»

Гимнастика мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері (қысқартылған оқу формасы)

Тестілік жаттығулар		ҰПАЙЛАРЫ			
		20	15	10	5
1. Мост, аяқтың табаны мен қолдың саусақтары арасындағы қашықтық өлшенеді (см)		25	29	32	35
МС, КМС	- бір аяғымен тұрып, екінші аяқты алға және жоғары қарай көтеру				
1 разряд	- тұрып мост жасау				
Без разряда	- жатып көпір жасау				
2. Аяғыңызды алға-жоғары позициядан, бүйірге, тірекке қарай тұрып, біраз уақытқа бекітіңіз		Аяқ бас деңгейінен жоғары	Аяқ бас деңгейінде	Құлақ деңгейінде	Иық деңгейінде
МС, КМС	- 10 сек				
1 разряд	- 5 сек көмегімен				
Разряд жоқ	- 3 сек көмегімен				
3. Скалкамен секіру		2,15	2 мин	1,45	1,30
МС, КМС	- үш қарапайым бір қос				
1 разряд	- екі секіру				
Без разряда	- жүгіру				
1. Бір аяқтың саусағындағы тепе-теңдік, екіншісі артқа (арабеск), қолдар бүйірге		30	25	20	15
МС, КМС	- ортасында				
1 разряд	- тіректе				
Без разряда	"Пассе", көздерін жұмып				
Шпагаттың 3 түрі, 3 сек тұру		еденге толық тиюді 5 секунд ұстаныз	еденге толық тию	еденге жартылай тию, кішігірім қателіктермен	еденге жартылай тию

В098-«Спорт»
Гимнастика мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері (оқу мерзімі 3 жыл)

Тестілік жаттығулар		ҰПАЙЛАРЫ			
		20	15	10	5
1. Мост, аяқтың табаны мен қолдың саусақтары арасындағы қашықтық өлшенеді (см)		25	29	32	35
МС, КМС	- бір аяғымен тұрып, екінші аяқты алға және жоғары қарай көтеру				
1 разряд	- тұрып мост жасау				
Без разряда	- жатып көпір жасау				
2. Аяғыңызды алға-жоғары позициядан, бүйірге, тірекке қарай тұрып, біраз уақытқа бекітіңіз		Аяқ бас деңгейінен жоғары	Аяқ бас деңгейінде	Құлақ деңгейінде	Иық деңгейінде
МС, КМС	- 10 сек				
1 разряд	- 5 сек көмегімен				
Разряд жоқ	- 3 сек көмегімен				
3. Скалкамен секіру		2,15	2 мин	1,45	1,30
МС, КМС	- үш қарапайым бір қос				
1 разряд	- екі секіру				
Без разряда	- жүгіру				
1. Бір аяқтың саусағындағы тепе-теңдік, екіншісі артқа (арабеск), қолдар бүйірге		30	25	20	15
МС, КМС	- ортасында				
1 разряд	- тірекке				
Без разряда	"Пассе", көздерін жұмып				
Шплаттың 3 түрі, 3 сек тұру		еденге толық тиюді 5 секунд ұстанып	еденге толық тию	еденге жартылай тию, кішігірім қателіктермен	еденге жартылай тию

В098- «Спорт»

Көркем гимнастика, акробатика, фитнес мамандықтары бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері (оқу мерзімі 3 жыл)

Жаттығулар	ҰПАЙЛАР									
	ЕРЛЕР					ӘЙЕЛДЕР				
	50	40	30	20	10	50	40	30	20	10
1. Жолақты гарту / саны бір рет / күйеуі. 18-28 жас, салмағы 70 кг және одан жоғары	16	14	12	10	8					
Ер адам 28-35 жас, салмағы 70 кг дейін	13	11	9	8	7					
Ер адам 29-35 жас, салмағы 70 кг-нан асады	10	8	7	5	4					
2. Гимнастикалық орынықта жатып қолды бүгу және ұзарту (әйелдер) (саны бір рет)						16	14	12	10	8
3. Штангалардағы тіреуде иілу және иілу (саны) ер адамдар	18	15	12	9	7					
4. Тұрып ұзындыққа секіру /см/	250	230	220	210	200	210	200	190	180	170
5. Алға иілу:	30					30				
-- кеуденің және мандайыңызды аяқтарыңызды тигізу, аяқтарыңызды қолыңызбен ұстаңыз, 8 секунд ұстаңыз		25					25			
- алақаныңызды еденге қойыңыз, аяқты түзу, 8 сек ұстаңыз.			20					20		
- алақанмен еденге тигізіңіз, аяқты түзу (нүкте)										
- саусақтарыңызбен еденге тигізіңіз, аяқты түзу, 8 сек ұстаңыз.				15					15	
- саусақтарыңызбен түргіңіз (ұпай)					10					10

6. Шпагаттың 3 түрі

- 45 - еденге толық тию, 5 секунд ұстаңыз
- 35 - еденге толық тию, 3 секунд ұстаңыз
- 25 - еденге жартылай жанасу, 3 сек ұстаңыз
- 15 - еденге жартылай жанасу, 2 сек ұстаңыз
- 10 - ұстаусыз еденге ішінара жанасу.
- 7. Мост - Ерлер: бастапқы позициядан - арқамен жату

Әйелдер: бастапқы қалыптан – аяқты алшақ ұстау

- 45 - қолдар тік, аяқтар түзу
- 35 - қолдар тігінен 150-ден аспайды, аяқтары түзу
- 25 - қолдар тіктен 300-ден аспайды, аяқтар түзу
- 15 - қолдар тіктен 450-ден аспайды, аяқтар түзу.
- 10 - қолдар тік жақтан 450-ден аспайды.

Көркем гимнастика, акробатика, фитнес мамандықтары бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(қысқартылған оқу формасы)

Жаттығулар	ҰПАЙЛАР									
	50	40	30	20	10	50	40	30	20	10
	ЕРЛЕР					ӘЙЕЛДЕР				
1. Жолақты тарту / саны бір рет / күйеуі. 18-28 жас, салмағы 70 кг және одан жоғары	16	14	12	10	8					
Ер адам 28-35 жас, салмағы 70 кг дейін	13	11	9	8	7					
Ер адам 29-35 жас, салмағы 70 кг-нан асады	10	8	7	5	4					
2. Гимнастикалық орынықта жатып қолды бүгу және ұзарту (әйелдер) (саны бір рет)						16	14	12	10	8
3. Штангалардағы тіреуде иілу және иілу (саны) ер адамдар	18	15	12	9	7					
4. Тұрып ұзындыққа секіру /см/	250	230	220	210	200	210	200	190	180	170
5. Алға иілу: -- кеуденіңді және маңдайыңызды аяқтарыңызды тигізу, аяқтарыңызды қолыңызбен ұстаныңыз, 8 секунд ұстаныңыз - алақаныңызды еденге қойыңыз, аяқты түзу, 8 сек ұстаныңыз. - алақанмен еденге тигізіңіз, аяқты түзу (нүкте) - саусақтарыңызбен еденге тигізіңіз, аяқты түзу, 8 сек ұстаныңыз. - саусақтарыңызбен түргіңіз (ұпай)	30					30				

6. Шпагаттың 3 түрі

45 - еденге толық тию, 5 секунд ұстаныңыз

35 - еденге толық тию, 3 секунд ұстаныңыз

25 - еденге жартылай жанасу, 3 сек ұстаныңыз

15 - еденге жартылай жанасу, 2 сек ұстаныңыз

10 - ұстаусыз еденге ішінара жанасу.

7. Мост - Ерлер: бастапқы позициядан - арқамен жату

Әйелдер: бастапқы қалыптан – аяқты алшақ ұстау

45 - қолдар тік, аяқтар түзу

35 - қолдар тігінен 150-ден аспайды, аяқтары түзу

25 - қолдар тіктен 300-ден аспайды, аяқтар түзу

15 - қолдар тіктен 450-ден аспайды, аяқтар түзу.

10 - қолдар тік жақтан 450-ден аспайды.

В098-«Спорт»

Бодибилдинг мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері күндізгі бөлім (оқу мерзімі 3 жыл)

Жаттығудың түрі	Салмақ дәрежес	Ұпай саны				
		50 баллов	45 баллов	35 баллов	20 баллов	10
Штангамен отыру	55	60 кг	55 кг	50 кг	45 кг	45 кг төмен
	60	65 кг	60 кг	55 кг	50 кг	50 кг төмен
	66	70 кг	65 кг	60 кг	55 кг	55 кг төмен
	70	75 кг	70 кг	65 кг	60 кг	60 кг төмен
	80	80 кг	75 кг	70 кг	65 кг	65 кг төмен
Штанганы жатып көтеру	90 және одан жоғары	90 кг	80 кг	75 кг	70 кг	70 кг төмен
	55	55 кг	50 кг	40 кг	30 кг	30 кг төмен
	60	60 кг	55 кг	45 кг	35 кг	35 кг төмен
	66	65 кг	60 кг	50 кг	40 кг	40 кг төмен
	70	70 кг	65 кг	55 кг	45 кг	45 кг төмен
Штанга көтеру	80	75 кг	70 кг	60 кг	50 кг	50 кг төмен
	90 және одан жоғары	80 кг	75 кг	65 кг	55 кг	55 кг төмен
	55	80 кг	75 кг	70 кг	65 кг	65 кг төмен
	60	85 кг	80 кг	75 кг	70 кг	70 кг төмен
	66	90 кг	85 кг	80 кг	75 кг	75 кг төмен
	70	95 кг	90 кг	85 кг	80 кг	80 кг төмен
	80	100 кг	95 кг	88 кг	85 кг	85 кг төмен
	90 және одан жоғары	110 кг	105 кг	90 кг	88 кг	88 кг төмен

В098-«Спорт»

Бодибилдинг мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері күндізгі бөлім
(қысқартылған оқу формасы)

Жаттығудың түрі	Салмақ дәрежес	Ұпай саны				
		50 баллов	45 баллов	35 баллов	20 баллов	10
Штангамен отыру	55	60 кг	55 кг	50 кг	45 кг	45 кг төмен
	60	65 кг	60 кг	55 кг	50 кг	50 кг төмен
	66	70 кг	65 кг	60 кг	55 кг	55 кг төмен
	70	75 кг	70 кг	65 кг	60 кг	60 кг төмен
	80	80 кг	75 кг	70 кг	65 кг	65 кг төмен
	90 және одан жоғары	90 кг	80 кг	75 кг	70 кг	70 кг төмен
Штанганы жатып көтеру	55	55 кг	50 кг	40 кг	30 кг	30 кг төмен
	60	60 кг	55 кг	45 кг	35 кг	35 кг төмен
	66	65 кг	60 кг	50 кг	40 кг	40 кг төмен
	70	70 кг	65 кг	55 кг	45 кг	45 кг төмен
	80	75 кг	70 кг	60 кг	50 кг	50 кг төмен
	90 және одан жоғары	80 кг	75 кг	65 кг	55 кг	55 кг төмен
Штанга көтеру	55	80 кг	75 кг	70 кг	65 кг	65 кг төмен
	60	85 кг	80 кг	75 кг	70 кг	70 кг төмен
	66	90 кг	85 кг	80 кг	75 кг	75 кг төмен
	70	95 кг	90 кг	85 кг	80 кг	80 кг төмен
	80	100 кг	95 кг	88 кг	85 кг	85 кг төмен
	90 және одан жоғары	110 кг	105 кг	90 кг	88 кг	88 кг төмен

Жекпе-жек мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(оқу мерзімі 3 жыл)

№ п/п	Тест атаулары	Ұпайлары						
		50	45	35	25	15	5	0
ЕРЛЕР								
1	Қол техникасын (бұғаттау, соққы) көрсету	50	45	35	25	15	5	0
2	Қол техникасын (бұғаттау, соққы) көрсету	50	45	35	25	15	5	0
3	Қол және аяқ техникасын (бұғаттау, соққы) көрсету	50	45	35	25	15	5	0
4	Ресми жаттығуларды (пумсе, ката, таолу, композициялар және т.б.) көрсету	50	45	35	25	15	5	0
ӘЙЕЛДЕР								
1	Қол техникасын (бұғаттау, соққы) көрсету	50	45	35	25	15	5	0
2	Қол техникасын (бұғаттау, соққы) көрсету	50	45	35	25	15	5	0
3	Қол және аяқ техникасын (бұғаттау, соққы) көрсету	50	45	35	25	15	5	0
4	Ресми жаттығуларды (пумсе, ката, таолу, композициялар және т.б.) көрсету	50	45	35	25	15	5	0

В098-«Спорт»
Жекпе-жек мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(қысқартылған оқу формасы)

№ п/п	Тест атаулары	Ұпайлары						
		50	45	35	25	15	5	0
		ЕРЛЕР						
1	Қол техникасын (бұғаттау, соққы) көрсету	50	45	35	25	15	5	0
2	Қол техникасын (бұғаттау, соққы) көрсету	50	45	35	25	15	5	0
3	Қол және аяқ техникасын (бұғаттау, соққы) көрсету	50	45	35	25	15	5	0
4	Ресми жаттығуларды (пумсе, ката, таолу, композициялар және т.б.) көрсету	50	45	35	25	15	5	0
		ӘЙЕЛДЕР						
1	Қол техникасын (бұғаттау, соққы) көрсету	50	45	35	25	15	5	0
2	Қол техникасын (бұғаттау, соққы) көрсету	50	45	35	25	15	5	0
3	Қол және аяқ техникасын (бұғаттау, соққы) көрсету	50	45	35	25	15	5	0
4	Ресми жаттығуларды (пумсе, ката, таолу, композициялар және т.б.) көрсету	50	45	35	25	15	5	0

В098-«Спорт»
Бокс мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(оқу мерзімі 3 жыл)

№ п/п	Сынақ түрі	Тапсырманы орындау барысындағы қателіктер саны	Ұпайлары
1	Бокс техникасын "Көлеңкемен айкас" имитациялық жаттығуларында көрсету	Тапсырманы қатесіз орындау Бір шағын қате Екі шағын қате Үш шағын қате Бір елеулі қате Екі елеулі қате Үш елеулі қате Төрт елеулі қате Өрескел қате Екі және одан да көп өрескел қате	50 45 40 35 30 25 20 10 5 0
Өрескел қателіктер:: а) тірек кезінде тепе-теңдікті жоғалтып құлау; б) соққылар мен қорғаныстарды орындау кезінде тепе-теңдік пен үйлесімділікті жоғалту; Елеулі қателіктер: а) соққылар мен қорғаныстарды орындау кезінде қозғалыс динамикасының, тепе-теңдіктің бұзылуы және кідірістер; б) соққылар мен қорғаныстарды орындау кезінде ашық жұдырықпен және басты жоғары көтеріп соққы жасау Шағын қателіктер: а) қозғалыстарда, соққыларда және қорғаныстарда кеңістіктік-уақыттық сипаттамалардың шамалы бұзылуы; б) спорт түрінің ережелері бойынша жабдықтағы бұзушылықтар.			
2	Бокс техникасын серіктеспен "Шартты жекпе-жек" тапсырмасы бойынша көрсету	Тапсырманы қатесіз орындау Бір шағын қате Екі шағын қате Үш шағын қате Бір елеулі қате Екі елеулі қате Үш елеулі қате Төрт елеулі қате	50 45 35 30 25 20 15 10

	Өрескел қате	5
	Екі және одан да көп өрескел қате	0
Өрескел қателіктер: а) Жаттығулар тепе-теңдікті жоғалтып, қате соққылармен, сәтсіздіктермен, "ашық қолғаппен" және артқа сермеп соғумен орындалған); б) "Шартты жекпе-жек" тапсырмасының ұсынылған шарттарын орындамау. Елеулі қателіктер:) Қажетті қашықтықты жоғалтып, қорғаныс және соққы әрекеттерінде шамадан тыс амплитуда. б) Жаттығулар қорғаныс әрекеттерінің үйлесімділігін жоғалтып және уақытша сипаттамаларын бұзып орындалған (кешігумен); Шағын қателіктер: а) Жаттығулар соққы әрекеттерінің сипаттамаларын шамалы бұзып орындалған (жұдырықты қою, соққы қашықтығын жоғалту); б) Жаттығулар шабуылдар мен қорғаныс әрекеттерінде жеткіліксіз амплитудамен орындалған.		
	Боксшының арнайы дайындығын анықтау: «Еркін жекпе-жек»	50
	Тапсырманы қатесіз орындау	45
	Бір шағын қате	35
	Екі шағын қате	30
	Үш шағын қате	25
	Бір елеулі қате	20
	Екі елеулі қате	15
	Үш елеулі қате	10
	Төрт елеулі қате	5
	Өрескел қате	0
	Екі және одан да көп өрескел қате	0
Өрескел қателіктер: а) жекпе-жек тәсілдері тепе-теңдікті жоғалтып, шамадан тыс амплитудамен және соққы мен қорғаныс әрекеттерінің сипаттамаларын бұзып орындалған: (сәтсіздіктер, құлаулар, айқын соққыларды жіберіп алу, баспен қауіпті қозғалыстар); б) жекпе-жек тәсілдері бокс ережелерін өрескел бұзып орындалған: (белден төмен соққылар, лақтырулар, баспен және аяқпен қауіпті қозғалыстар). Елеулі қателіктер: а) қажетті қашықтықты жоғалтып, қорғаныс және соққы әрекеттерінде шамадан тыс амплитуда: (кешігумен, серіктесті ұстап тұру және итерумен). б) жекпе-жек тәсілдері тиімді орындалмаған: (шаршау фондында үйлесімділікті жоғалтып және жекпе-жекте соққыларды жіберіп алумен). Шағын қателіктер: а) жаттығулар соққы әрекеттерінің сипаттамаларын шамалы бұзып орындалған (жұдырықты қою, соққы қашықтығын жоғалту); б) жаттығулар ережелерді шамалы бұзып орындалған: (дұрыс емес соққылар үшін ескертулер).		

В098-«Спорт»

**Бокс мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(қысқартылған оқу формасы)**

№ п/п	Сынақ түрі	Тапсырманы орындау барысындағы қателіктер саны	Ұпайлары
1	Бокс техникасын "Көлеңкемен айкас" имитациялық жаттығуларында көрсету	Тапсырманы қатесіз орындау Бір шағын қате Екі шағын қате Үш шағын қате Бір елеулі қате Екі елеулі қате Үш елеулі қате Төрт елеулі қате Өрескел қате Екі және одан да көп өрескел қате	50 45 40 35 30 25 20 10 5 0
Өрескел қателіктер: а) тірек кезінде тепе-теңдікті жоғалтып құлау; б) соққылар мен қорғаныстарды орындау кезінде тепе-теңдік пен үйлесімділікті жоғалту; Елеулі қателіктер: а) соққылар мен қорғаныстарды орындау кезінде қозғалыс динамикасының, тепе-теңдіктің бұзылуы және кідірістер; б) соққылар мен қорғаныстарды орындау кезінде ашық жұдырықпен және басты жоғары көтеріп соққы жасау Шағын қателіктер: а) қозғалыстарда, соққыларда және қорғаныстарда кеңістіктік-уақыттық сипаттамалардың шамалы бұзылуы; б) спорт түрінің ережелері бойынша жабдықтағы бұзушылықтар.			
2	Бокс техникасын серіктеспен "Шартты жекпе-жек" тапсырмасы бойынша көрсету	Тапсырманы қатесіз орындау Бір шағын қате Екі шағын қате Үш шағын қате Бір елеулі қате Екі елеулі қате Үш елеулі қате	50 45 35 30 25 20 15

	Төрт елеулі қате	10
	Өрескел қате	5
	Екі және одан да көп өрескел қате	0
Өрескел қателіктер: а) Жаттығулар тепе-теңдікті жоғалтып, қате соққылармен, сәтсіздіктермен, "ашық қолғашпен" және артқа сермеп соғумен орындалған); б) "Шартты жекпе-жек" тапсырмасының ұсынылған шарттарын орындамау. Елеулі қателіктер:) Қажетті қашықтықты жоғалтып, қорғаныс және соққы әрекеттерінде шамадан тыс амплитуда. б) Жаттығулар қорғаныс әрекеттерінің үйлесімділігін жоғалтып және уақытша сипаттамаларын бұзып орындалған (кешігумен); Шағын қателіктер: а) Жаттығулар соққы әрекеттерінің сипаттамаларын шамалы бұзып орындалған (жұдырықты қою, соққы қашықтығын жоғалту); б) Жаттығулар шабуылдар мен қорғаныс әрекеттерінде жеткіліксіз амплитудамен орындалған.		
	Тапсырманы қатесіз орындау	50
	Бір шағын қате	45
	Екі шағын қате	35
	Үш шағын қате	30
	Бір елеулі қате	25
	Екі елеулі қате	20
	Үш елеулі қате	15
	Төрт елеулі қате	10
	Өрескел қате	5
	Екі және одан да көп өрескел қате	0
Боксшының арнайы дайындығын анықтау: «Бркін жекпе-жек»		
Өрескел қателіктер: а) жекпе-жек тәсілдері тепе-теңдікті жоғалтып, шамадан тыс амплитудамен және соққы мен қорғаныс әрекеттерінің сипаттамаларын бұзып орындалған: (сәтсіздіктер, құлаулар, айқын соққыларды жіберіп алу, баспен қауіпті қозғалыстар); б) жекпе-жек тәсілдері бокс ережелерін өрескел бұзып орындалған: (белден төмен соққылар, лақтырулар, баспен және аяқпен қауіпті қозғалыстар). Елеулі қателіктер: а) қажетті қашықтықты жоғалтып, қорғаныс және соққы әрекеттерінде шамадан тыс амплитуда: (кешігумен, серіктесті ұстап тұру және итерумен). Шағын қателіктер: б) жекпе-жек тәсілдері тиімді орындалмаған: (паршау фоньында үйлесімділікті жоғалтып және жекпе-жекте соққыларды жіберіп алумен).		
Шағын қателіктер: а) жаттығулар соққы әрекеттерінің сипаттамаларын шамалы бұзып орындалған (жұдырықты қою, соққы қашықтығын жоғалту);		

б) жаттығулар ережелерді шамалы бұзып орындалған: (дұрыс емес соққылар үшін ескертулер).

В098-«Спорт»

Грек-рим, еркін күрес мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері (оқу мерзімі 3 жыл)

№	А. Арнайы жаттығулар	ҰПАЙЛАРЫ	55 кг дейін	66 кг дейін	74 кг дейін	84 кг дейін	90 кг жоғары
1	Жаттығуды орындау «Көпірден аудару» Б.қ. - кілемге басты тіреу, қолдар «ілемке» қосылған, білектер кілемге тиіп тұрады. (Нормативтік уақытта 10 рет)	50 40 35 20 15	20 сек. 22 сек. 24 сек. 24 сек. 25 сек.	21 сек. 23 сек. 25 сек. 25 сек. 26 сек.	21 сек. 23 сек. 25 сек. 25 сек. 26 сек.	23 сек. 25 сек. 27 сек. 27 сек. 28 сек.	30 сек. 32 сек. 34 сек. 34 сек. 35 сек.
2	Жаттығуды орындау «Көпірден аудару» Б.қ. - кілемге басты тіреу, қолдар «ілемке» қосылған, білектер кілемге тиіп тұрады. (Нормативтік уақытта 10 рет).	50 40 35 20 15	25 сек. 28 сек. 30 сек. 30 сек. 31 сек.	26 сек. 29 сек. 31 сек. 31 сек. 32 сек.	28 сек. 30 сек. 32 сек. 32 сек. 33 сек.	30 сек. 33 сек. 35 сек. 35 сек. 36 сек.	32 сек. 35 сек. 37 сек. 37 сек. 38 сек.
3	Жаттығуды орындау «Манекенді иілу арқылы лақтыру» (10 рет сек)	50 40 35 20 15	29 сек. 32 сек. 35 сек. 35 сек. 36 сек.	31 сек. 34 сек. 37 сек. 37 сек. 38 сек.	36 сек. 35 сек. 38 сек. 38 сек. 39 сек.	37 сек. 40 сек. 43 сек. 43 сек. 44 сек.	39 сек. 42 сек. 45 сек. 45 сек. 46 сек.

ЕСКЕРТУ: жаттығуларда № 3 маникен салмағы

-24 кг 66 кг дейінгі барлық салмақ санаттары үшін
28 кг 74 кг. дейінгі барлық салмақ санаттары үшін
32 кг.90 кг-нан асатын барлық салмақ категориялары үшін

Б. Техника

Б. Еркін және грек-рим күресінің техникасы	50 балл	45 балл	35 балл	20 балл	15 балл
А) Төңкерістер: бұралу, ауысу, айналдыру, кеңейту (тек еркін күрес үшін), түзету, иілу.	Қабылдауды әр түрлі жағдайларда орындау	Қабылдауды қарсыластың статикалық күйінде әртүрлі ұстаулардан орындау.	Қозғалыста тек бір ұстаудан қабылдауды орындау.	Қарсыластың статикалық күйінде бір ұстаудан қабылдауды орындау	Серіктес ыңғайлы позиция болған кезде қабылдауды орындау
Б) Лақтыру: еңкейту (тек еркін күрес үшін), арқа арқылы иілу.	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-
В) Тұру күйінде: лақтырулар тартып алу арқылы, сүңгу арқылы, отырғызып алу арқылы (тек еркін күрес үшін), айналдыру арқылы.	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-
Г) Лақтыру: иық, иық ("дирмен"), артқы бұрылыспен, арқа арқылы, иілу.	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-
Д) Тоқтау: құлату, бұрау арқылы.	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-
Е) Комбинация: тұру күйінің негізгі әдістері	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-

В. Бақылау белдесулері

В. Бақылау жекпе-жектері.	50 балл	45 балл	35 балл	20 балл	15 балл
Емтихан алушының тапсырмасы бойынша жарыс ережелерімен белгіленген уақыт шегінде өткізіледі.	Таза жеңіске жету.	Ұпай бойынша ұтып алу	Шамалы артықшылықпен жеңіңіз.	Жекпе-жек барысында техникалық әрекеттер үшін жинаған ұпай	Ұстап алу кезінде 1 техникалық балл алу

ЕСКЕРТУ: Тандалған спорт түрінен түсу емтихандары үшін балл үш бағаның арифметикалық орташа мәні ретінде алынады (А, Б, В бөлімдері үшін).

В098-«Спорт»
Грек-рим, еркін күрес мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(қысқартылған оқу формасы)

№	А. Арнайы жаттығулар	ҰПАЙЛАРЫ	55 кг дейін	66 кг дейін	74 кг дейін	84 кг дейін	90 кг жоғары
1	Жаттығуды орындау «Көпірден аудару» Б.к. - кілемге басты тіреу, қолдар «ілемке» қосылған, білектер кілемге тиіп тұрады. (Нормативтік уақытта 10 рет)	50 40 35 20 15	20 сек. 22 сек. 24 сек. 24 сек. 25 сек.	21 сек. 23 сек. 25 сек. 25 сек. 26 сек.	21 сек. 23 сек. 25 сек. 25 сек. 26 сек.	23 сек. 25 сек. 27 сек. 27 сек. 28 сек.	30 сек. 32 сек. 34 сек. 34 сек. 35 сек.
2	Жаттығуды орындау «Көпірден аудару» Б.к. - кілемге басты тіреу, қолдар «ілемке» қосылған, білектер кілемге тиіп тұрады. (Нормативтік уақытта 10 рет).	50 40 35 20 15	25 сек. 28 сек. 30 сек. 30 сек. 31 сек.	26 сек. 29 сек. 31 сек. 31 сек. 32 сек.	28 сек. 30 сек. 32 сек. 32 сек. 33 сек.	30 сек. 33 сек. 35 сек. 35 сек. 36 сек.	32 сек. 35 сек. 37 сек. 37 сек. 38 сек.
3	Жаттығуды орындау «Манекенді иілу арқылы лақтыру» (10 рет сек)	50 40 35 20 15	29 сек. 32 сек. 35 сек. 35 сек. 36 сек.	31 сек. 34 сек. 37 сек. 37 сек. 38 сек.	36 сек. 35 сек. 38 сек. 38 сек. 39 сек.	37 сек. 40 сек. 43 сек. 43 сек. 44 сек.	39 сек. 42 сек. 45 сек. 45 сек. 46 сек.

ЕСКЕРТУ: жаттығуларда № 3 маникен салмағы -24 кг 66 кг дейінгі барлық салмақ санаттары үшін
28 кг 74 кг. дейінгі барлық салмақ санаттары үшін
32 кг.90 кг-нан асатын барлық салмақ категориялары үшін

Б. Техника

Б. Еркін және грек-рим күресінің техникасы		50 балл	45 балл	35 балл	20 балл	15 балл
А)	Төңкерістер: бұралу, ауысу, айналдыру, кеңейту (тек еркін күрес үшін), түзету, иілу.	Қабылдауды әр түрлі жағдайларда орындау	Қабылдауды қарсыластың статикалық күйінде әртүрлі ұстаулардан орындау.	Қозғалыста тек бір ұстаудан қабылдауды орындау.	Қарсыластың статикалық күйінде бір ұстаудан қабылдауды орындау	Серіктес ынғайлы позиция болған кезде қабылдауды орындау
Б)	Лақтыру: еңкейту (тек еркін күрес үшін), арқа арқылы иілу.	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-
В)	Тұру күйінде: лақтырулар тартып алу арқылы, сүңгу арқылы, отырғызып алу арқылы (тек еркін күрес үшін), айналдыру арқылы.	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-
Г)	Лақтыру: иық, иық ("дирмен"), артқы бұрылыспен, арқа арқылы, иілу.	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-
Д)	Тоқтау: құлату, бұрау арқылы.	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-
Е)	Комбинация: тұру күйінің негізгі әдістері	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-

В. Бакылау белдесулері

В. Бакылау жекпе-жектері.		50 балл	45 балл	35 балл	20 балл	15 балл
Емтихан алушының тапсырмасы бойынша жарыс ережелерімен белгіленген уақыт шегінде өткізіледі.	Емтихан алушының тапсырмасы бойынша жарыс ережелерімен белгіленген уақыт шегінде өткізіледі.	Таза жеңіске жету.	Ұпай бойынша ұтып алу	Шамалы артықшылықпен жеңіңіз.	Жекпе-жек барысында техникалық әрекеттер үшін жинаған ұпай	Ұстап алу кезінде 1 техникалық балл алу

ЕСКЕРТУ: Таңдалған спорт түрінен түсу емтихандары үшін балл үш бағаның арифметикалық орташа мәні ретінде алынады (А, Б, В бөлімдері үшін).

В098-«Спорт»

Джиу-джитсу, самбо, дзюдо мамандықтары бойынша екінші шығармашылық емтихан нормативтері (3 жылдық оқу)

№	А. Арнайы жаттығулар	50 ұпай	45 ұпай	35 ұпай	20 ұпай	15 ұпай
1	Көпір, қолдар «құйрықша» болып біріктірілген - шынтақтар кілемге тиеді. Көпірде жүгіру. (Әр тарапқа 3 рет)	Екі тарапқа бірқалыпты жүгіру, көпірде баспен тірекпен жатудан көпірге өту кезінде және көпірден тірекке өту кезінде үзіліссіз, максималды жылдамдықпен орындалуы	Тіректен көпірге және көпірден тірекке өтудің тегіс емес орындалуы, бас пен шынтақтардың бастапқы күйінен 45 градустан көп бұрылуы.	Тек бір жаққа орындау, кішкентай қадамдар, бас пен шынтақтардың бастапқы күйінен 90 градусқа дейінгі ауытқу.	Бас пен шынтақтардың бастапқы күйінен 90 градустан көп ауытқуы. Тірек жағдайында бас кілемге тигізіліп, қолдар кілемге тиеді.	Бастың 180 градусынан көп бұрылуы
2	Самостраховка. Падения на спину кувырком в воздухе. (3 попытки)	Жоғары ұшу, жұмсақ қону, қолдармен дұрыс амортизация, жақсы топтасу.	Жоғары ұшу жеткіліксіз, баспен тиіп құлау.	Бүйірмен құлау, арқа кілемге тірелу.	Нашар топтасу.	Қолдар денеден кейін кілемге тиеді.
3	Арқаға құлау.	Жұмсақ қону, жоғары ұшу, қолдармен дұрыс амортизация.	Жеткіліксіз жоғары ұшу	Қатты қону, жамбасқа құлау, баспен тиіп құлау.	Шынтақта бүгілген қолдарға, жамбасқа, белге құлау	-<-
4	Қолдарға секіріп құлау (3 әрекет)	Жоғары ұшу, жұмсақ қону.	Жеткіліксіз жоғары ұшу	Қатты қону, шоқтығымен тиіп қалу, аяқтардың ерте тиіп кетуі.	Ішке және жамбасқа құлау.	Қолдар амортизация жасамайды.
5	Бүйірге құлау (3 әрекет)	Жұмсақ айналдыру, қолдармен анық соғу, дұрыс топтасу.	Уақытынан бұрын немесе кеш соғу.	Тегіс емес айналдыру, анық емес соғу, баспен кілемге тиіп кету, топтасудағы қателіктер	Шынтақта бүгілген қолмен соғу, нашар топтасу.	Қол денеден кейін кілемге тиеді

«Б. Самбо мен дзюдо күрес тәсілдері»

№	«Б. Самбо мен дзюдо күрес техникасы»	50 ұпай	45 ұпай	35 ұпай	20 ұпай	15 ұпай
1	Тік тұрып күресу кезіндегі лақтырулар: Бұрау арқылы (тепе-теңдіктен шығару); Йилу арқылы (аяқтан ұстау); Айналу арқылы (дирмен тәсілі); Қапталдан кіріп лақтыру (жамбас арқылы); Арқаға бұғу арқылы (йилу арқылы лақтыру)	Қимыл үстінде әртүрлі жағдайларда әдістерді орындау	Қарсылас әртүрлі ұстау жағдайында статикалық күйде тұрғанда әдісті орындау	Қимыл үстінде бір ғана ұстаудан әдіс орындау	Қарсылас статикалық күйде болғанда бір ғана ұстаудан әдіс орындау	Серіктес ынғайлы жағдайда тұрғанда әдіс орындау
2	Аяқ әрекетімен жасалатын лақтырулар: алдыңғы және артқы аяқ ілмешектері; шабуылдаулар, ілгектер және т.б	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-
3	Партерде. Ұстау тәсілдері: Бүйірден, жоғарыдан, көлденеңінен; Бас жағынан, аяқ жағынан (тек самбоға тән).	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-
4	Бұзушы әдістер: Қол байлау (тұзақ); Шынтақ бұрылуы (рычаг); Тізе буынының жазылуы (тек самбо үшін); Ахилл тұсауын қыспақтау (тек самбо үшін).	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-
5	ДЗЮДО. Ауыздықтау әдістері: Шынтақпен ауыздықтау; Айналыру арқылы ауыздықтау	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-

В. Бақылау жекпе-жектері

В. Бақылау жекпе-жектері		50 ұпай	45 ұпай	35 ұпай	20 ұпай	15 ұпай
Бақылау жекпе-жектері жарыс ережелерімен белгіленген уақыт шегінде, емтихан алушының тапсырмасы бойынша өткізіледі.		Таза жеңіс алу	Ұпай бойынша жеңіске жету	Аз ғана артықшылықпен жеңу	Жекпе-жек барысында техникалық әрекеттер үшін ұпай алу	Жекпе-жек барысында 1 техникалық ұпай алу
	ЕСКЕРТУ: Кіріспе емтихандарында спорт түрі бойынша ұпайлар үш бағаның (А, Б, В бөлімдері) арифметикалық орташа мәні ретінде есептеледі					

В098-«Спорт»

Екінші шығармашылық емтихан нормативтері джиу-джитсу, самбо, дзюдо мамандығы бойынша (қысқартылған оқу формасы)

№	А. Арнайы жаттығулар	20 ұпай	15 ұпай	10 ұпай	5 ұпай	3 ұпай
1	Мост, қолдар «құлақша» арқылы байланысқан - шынтақтар кілемге тиеді. Мостта жүгірістер. (Әр жаққа 3 рет)	Екі жаққа да бір темпте жүгіріп, көкірекпен кілемге сүйеніп, мостқа өтуден тоқтамай, максималды жылдамдықта орындалу.	Қолмен көкірекке сүйеніп, мостқа өту және одан кері өту кезінде өтпелі қозғалыс бөсен, бастың және шынтақтардың бастапқы жағдайынан 45 градууска артық ығысуы.	тек бір жаққа ғана орындалған, кішкентай қадамдар, бастың және шынтақтардың бастапқы жағдайынан 90 градууска артық ығысуы.	Бастың және шынтақтардың бастапқы жағдайынан 90 градууска артық ығысуы. Қолмен көкірекке сүйеніп тұрған күйде бас кілемге тиіп, қолдар кілемге тиеді.	Бастың 180 градууска артық ығысуы
2	Өзін-өзі қорғау. Ауадан артқа қарай домалақтап құлау. (3 әрекет)	Биік ұшу, жұмсақ қону, қолдармен дұрыс амортизация, жақсы жинақталу.	Биікке ұшуы жеткіліксіз, басымен тиіп құлау.	Бүйірмен құлау, арқамен кілемге сүйену.	Нашар жинақталу..	Қолдар денеден кейін кілемге тиеді.
3	Арқаға құлау.	Жұмсақ қону, биік ұшу, қолдармен дұрыс амортизация.	Биікке ұшуы жеткіліксіз	Қатты қону, жамбасқа құлау, басымен тиіп құлау.	Қолдар шынтақтан бүгілген күйде құлау, жамбасқа, белге құлау.	-«-
4	Қолмен секіріп құлау (3 әрекет)	Биік ұшу, жұмсақ қону.	Биікке ұшуы жеткіліксіз	Қатты қону, иекпен тиіп құлау, аяқтарымен ерте тиіп кету.	Ішпен құлау, жамбасқа құлау.	Қолдар амортизация жасамайды.
5	Жанымен құлау (3 әрекет)	Жұмсақ айналу, қолмен анық соққы, дұрыс жинақталу.	Ерте немесе кеш соққы	Дұрыс емес айналу, анық емес соққы, басымен кілемге тиіп құлау, жинақталуда қателіктер.	Шынтақта бүгілген қолмен соққы, нашар жинақталу.	Қол тулысынан кейін кілемге тиеді

Б. Самбо мен дзюдо күресінің техникасы

№	Б. Самбо мен дзюдо күресінің техникасы	20 ұпай	15 ұпай	10 ұпай	5 ұпай	3 ұпай
1	Тұрған күйде: Лактырулар: Айналдырумен (тепе-теңдіктен шығару); Йілу арқылы (аяқтарды ұстау); Айналдырумен (дирмен); Астына тартумен (жамбас); Бұрылысымен.	Әдістерді әртүрлі жағдайларда қимыл үстінде орындау.	Әдісті қарсылас статикалық күйде болғанда әртүрлі ұстауларда орындау.	Әдісті тек бір ұстаудан қимыл үстінде орындау.	Әдісті бір ұстаудан қарсылас статикалық күйде орындау	Әдісті серіктес ынғайлы күйде болғанда орындау.
2	Аяқпен орындалатын лактырулар: алдыңғы және артқы тұяқтар; аяқпен тіреу; ілмектер және т.б	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-
3	Партерде. Ұстап тұрулар: жақтан, үстінен, қиғаш. бас жақтан, аяқтардан (тек самбо үшін).	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-
4	Басқа ауыртатын әдістер: қолды түйіндеп бұрау, шынтақпен рычаг жасау, тізені (тек самбо үшін) жазып бұрау, Ахилл сіңірін қысып тұру (самбо үшін).	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-
5	ДЗЮДО. Тұншықтырулар: шынтақпен, бұрылыс арқылы.	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-

В. Бақылау жекпе-жектері

В. Бақылау жекпе-жектері	20 ұпай	15 ұпай	10 ұпай	5 ұпай	3 ұпай
Жекпе-жектер жарыс ережелерінде көрсетілген уақыт шегінде, емтихан алушының тапсырмасы бойынша өткізіледі.	Таза жеңіске жету	Ұпай санымен жеңіске жету	Аз ғана басымдықпен жеңіске жету	Жекпе-жек барысында техникалық әрекеттері үшін ұпай алу	Жекпе-жек барысында 1 техникалық ұпай алу

ЕСКЕРТУ: Таңдап алынған спорт түрі бойынша кіріспе емтиханның балдары А, Б, В бөлімдері бойынша қойылған үш бағадан арифметикалық орташа мән ретінде есептеледі

В098 – «Спорт»
Qazaq kuresi mamandyғы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(оқу мерзімі 3 жыл)

№	Тест ағаулары	ЕРЛЕР										ӘЙЕЛДЕР									
		50	45	35	30	25	15	10	5	50	45	35	30	25	15	10	5	50	45	35	30
1	Жамбас арқылы лақтыру (30 секунд ішінде), орындалу саны	20	18	16	14	12	10	8	6	20	18	16	14	12	10	8	6	20	18	16	14
2	Иық арқылы лақтыру (30 секунд ішінде), орындалу саны	20	18	16	14	12	10	8	6	20	18	16	14	12	10	8	6	20	18	16	14
3	Алдыңғы тұяқ (30 секунд ішінде), орындалу саны	20	18	16	14	12	10	8	6	20	18	16	14	12	10	8	6	20	18	16	14

В098 – «Спорт»
Qazaq kuresi mamandyғы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(қысқартылған оқу формасы)

№	Тест атаулары	ЕРЛЕР								ӘЙЕЛДЕР							
		20	18	16	14	12	10	8	5	20	18	16	14	12	10	8	5
1	Жамбас арқылы лақтыру (30 секунд ішінде), орындалу саны	20	18	16	14	12	10	8	6	20	18	16	14	12	10	8	6
2	Иық арқылы лақтыру (30 секунд ішінде), орындалу саны	20	18	16	14	12	10	8	6	20	18	16	14	12	10	8	6
3	Алдыңғы тұяқ (30 секунд ішінде), орындалу саны	20	18	16	14	12	10	8	6	20	18	16	14	12	10	8	6

В098 – «Спорт»
Шахмат мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(оқу мерзімі 3 жыл)

№	Тест ағаулары	ЕРЛЕР										ӘЙЕЛДЕР									
		ҰПАЙЛАР																			
		50	45	40	35	30	25	20	15	10	5	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5
1	3 минут ішінде lichess.org платформасын да тапсырмаларды шешу (Puzzle storm) (3 әрекет).	50 және одан жоғары	45-49	40-44	35-39	30-34	25-29	20-24	15-19	10-14	9 және одан аз	40 және одан жоғары	35-39	30-34	25-29	20-24	15-19	10-14	5-9	1-4	1

В098 – «Спорт»
Шахмат мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(қысқартылған оқу формасы)

№	Тест атаулары	ЕРЛЕР										ӘЙЕЛДЕР									
		ҰПАЙЛАР																			
		20	18	16	14	12	10	8	6	4	0-2	20	18	16	14	12	10	8	6	4	2
1	3 минут ішінде lichess.org платформасында тапсырмаларды шешу (Puzzle storm) (3 әрекет).	50 и выше	45- 49	40- 44	35- 39	30- 34	25- 29	20- 24	15- 19	10- 14	9 және одан аз	40 және одан жоғары	35-39	30- 34	25- 29	20- 24	15- 19	10- 14	5- 9	1- 4	1

В098 – «Спорт»
Шанғы спорты мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері күндізгі оқу
(оқу мерзімі 3 жыл)

ЕМТИХАН түрлері	ЕРЛЕР															ӘЙЕЛДЕР														
	ҰПАЙЛАР																													
	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5
Шанғы жарыстары мен биатлон	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 және одан көп	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 және одан көп	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 және одан көп
1. Шанғы қозғалу техникасын (қателіктер)	10.15	10.20	10.30	10.40	10.50	11.00	11.10	11.20	11.30	11.35 және одан көп	8.35	8.40	8.50	9.00	9.10	9.20	9.30	9.40	9.50	9.55 және одан көп	8.35	8.40	8.50	9.00	9.10	9.20	9.30	9.40	9.50	9.55 және одан көп
2. Кросс Ерлер – 3 км, Әйелдер – 2 км																														
Тау шаңғысы спорты										10 және одан көп	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 және одан көп	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 және одан көп
1. 15 метрлік тегіс алаңда параллель шаңғымен бұрылысты қозғалыста еліктеп көрсету (қателіктер)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10,4 және одан көп	10,5	10,6	10,7	10,8	10,9	11,0	11,1	11,2	11,3	11,4 және одан көп	10,5	10,6	10,7	10,8	10,9	11,0	11,1	11,2	11,3	11,4 және одан көп
2. «Жылан» трассасын өту – ұзындығы 50 м, қақпалардың ені 3 м (секундпен бағаланады)	9,5	9,6	9,7	9,8	9,9	10,0	10,1	10,2	10,3																					
Шанғы қоссайысы										10 және одан көп										10 және одан көп										
1. Роликті шаңғыларда қозғалу тәсілдерінің техникасын көрсету (қателіктер)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 және одан көп										10 және одан көп										
2. Шаңғымен трамплиннен секіру техникасын көрсету – еліктеу (қателіктер)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	11.35 және одан көп										11.35 және одан көп										
3. Кросс, ерлер – 3 км (минут, секунд)	10.15	10.20	10.30	10.40	10.50	11.00	11.10	11.20	11.30											10 және одан көп										
Шанғыдан трамплиннен секіру										10 және одан көп	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 және одан көп	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 және одан көп
1. Шанғыдан трамплиннен секіру техникасын көрсету (еліктеу). Қателіктер.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	24.0 және одан көп	185	180	175	170	165	160	155	150	145	24.0 және одан көп	185	180	175	170	165	160	155	150	145	140 және одан көп
	285	280	275	270	265	260	255	250	245																					

Шаңғыдан трамплинмен секіру											
1. Шаңғымен трамплиннен секіру техникасын көрсету (еліктеу). Кателіктер											
2. Орнынан ұзындыққа секіру (см)											
1				4				6			
285				270				260			
								9			
								245			
								10 және одан көп және одан көп			
								1			
								185			
								4			
								170			
								6			
								160			
								9			
								145			

В098-«Спорт»
Конькимен жүгіру спорты мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтихан нормативтері (оқу мерзімі 3 жыл)

ЕМТИХАН түрлері	ЕРЛЕР										ӘЙЕЛДЕР									
	ҰПАЙЛАР																			
	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5
Конькимен жүгіру техникасын еліктеу А) Техникалық еліктеу: Ерлер – 6 мин; Әйелдер – 4 мин. (қателіктер) В) Секіру еліктеуі: Ерлер – 3 мин; Әйелдер – 1.5 мин. (қателіктер)										10 және одан көп және одан көп										10 және одан көп және одан көп
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 және одан көп және одан көп	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 және одан көп және одан көп
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 және одан көп және одан көп	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 және одан көп және одан көп
2. 30 метрлік жүгіру (секундпен)	4,3	4,4	4,5	4,6	4,7	4,8	4,9	5,0	5,1	5,2 және одан көп	5,0	5,1	5,2	5,3	5,4	5,5	5,6	5,7	5,8	5,9 және одан көп
3. Орнынан үш рет секіру (сантиметрмен)	725	720	715	710	705	700	695	690	680	675 және одан көп	605	600	595	590	585	580	575	570	560	555 және одан көп

В098 - «Спорт»

Конькимен жүгіру спорты мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтихан нормативтері (қысқартылған оқу формасы)

ЕМТИХАН түрлері	ЕРЛЕР						ӘЙЕЛДЕР					
	ҰПАЙЛАР											
	20	15	10	5	0	20	15	10	5	0		
1. Конькимен жүгіру техникасын еліктеу:												
А) Техникалық еліктеу: Ерлер – 6 мин; Әйелдер – 4 мин. (қателіктер)	1	4	6	9	10 және одан көп	1	4	6	9	10 және одан көп		
В) Секіру еліктеуі: Ерлер – 3 мин; Әйелдер – 1.5 мин. (қателіктер)	1	4	6	9	10 және одан көп	1	4	6	9	10 және одан көп		
2. 30 метрге жүгіру (секундпен өлшенеді)	4,3	4,6	4,8	5,1	5,2 және одан көп	5,0	5,3	5,5	5,8	5,9 және одан көп		
3. Орыннан үш рет секіру (см)	725	710	700	680	675 және одан көп	605	590	580	560	555 және одан көп		

В098 - «Спорт»

Конькимен мәнерлеп сырғанау мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(күндізгі оқу, оқу мерзімі 3 жыл)

ЕРЛЕР													ӘЙЕЛДЕР													
ҰПАЙЛАР																										
50	45	40	35	30	25	20	15	10	5	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	5	0				
1. Жеке конькимен сырғанау (Әйелдер мен ерлер): Қысқа бағдарламаның элементтерін орындау (қателіктер)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11 жән е ода н көп	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11 жән е ода н көп				
	4,3	4,4	4,5	4,6	4,7	4,8	4,9	5,0	5,1	5,2	5,3	5,0	5,1	5,2	5,3	5,4	5,5	5,6	5,7	5,8	5,9	6,0				
2. 30 метрге жүгіру (секундпен өлшенеді)																										
3. Орыннан үш рет секіру (см)	725	720	715	710	705	700	695	690	680	675	650	605	600	595	590	585	580	575	570	560	555	550				

В098-«Спорт»
Конькимен мәнерлеп сырғанау мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(күндізгі оқу, қысқартылған оқу формасы)

ЕМТИХАН түрлері	ЕРЛЕР					ӘЙЕЛДЕР				
	ҰПАЙЛАР									
	20	15	10	5	0	20	15	10	5	0
1. Жеке конькимен сырғанау (Әйелдер мен Қысқа бағдарламаның элементтерін орындау (қателіктер) 1. Жеке конькимен сырғанау	1	4	6	9	10 және одан көп	1	4	6	9	10 және одан көп
2. 30 метрге жүгіру (секундпен өлшенеді)	4,3	4,6	4,8	5,1	5,2 және одан көп	5,0	5,3	5,5	5,8	5,9 және одан көп
3. Орыннан үш рет секіру (см)	725	710	700	680	675 және одан аз	605	590	580	560	555 және одан аз

В098 - «Спорт»

Атуту спорты мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері

(күндізгі оқу, оқу мерзімі 3 жыл)

ЕРЛЕР													ӘЙЕЛДЕР												
ҰПАЙЛАР																									
50		45	40	35	30	25	20	15	10	5	0	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5	0			
1. Оқпен ату А) Қару-жарақпен жаттығуларды орындау (бес оқтың нәтижесін көрсету) 2. 30 метрге жүгіру (секундпен өлшенеді) 3. Орыннан үш рет секіру (см)		47	45	43	41	39	37	35	33	31	30	28 және одан аз 5,5	46	45	43	41	39	37	35	33	31	30	25		
		4,3	4,4	4,5	4,6	4,7	4,8	4,9	5,0	5,1	5,2	және одан көп 670	5,0	5,1	5,2	5,3	5,4	5,5	5,6	5,7	5,8	5,9	6,0		
		725	720	715	710	705	700	695	690	680	675	және одан аз	605	600	595	590	585	580	575	570	560	555	550 және одан аз		
Жебе ату 1.Ноғай арқанды иекке дейін тартып тарту (санмен) 2.Арқанды тұрыста ұстап тұру (секундпен) 3.30 метрге жүгіру (секундпен өлшенеді) Орыннан үш рет секіру (см)		26	25	24	23	22	21	20	15	10	9	8 және одан аз 8 және одан аз 5,5	21	20	19	18	17	16	15	10	5	4	3 және одан аз		
		21	20	19	18	17	16	15	14	10	9	және одан көп 670	16	15	14	13	12	11	10	9	5	4	3 және одан аз		
		4,3	4,4	4,5	4,6	4,7	4,8	4,9	5,0	5,1	5,2	және одан көп 670	5,0	5,1	5,2	5,3	5,4	5,5	5,6	5,7	5,8	5,9	6,0 және одан көп 550		
		725	720	715	710	705	700	695	690	680	675	және одан аз	605	600	595	590	585	580	575	570	560	555	550 және одан көп 550		

**Велоспорт мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(күндізгі оқу, оқу мерзімі 3 жыл)**

66

В098-«Спорт»

**Ату спорты мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(күндізгі оқу, қысқартылған оқу формасы)**

Емтихан түрлері	Ерлер						Әйелдер					
	Ұпайлар											
	20	15	10	5	0	20	15	10	5	0		
Дәлдеп ату А) Қарумен жаттығу орындау (бес оқ ату нәтижесін көрсету) 2. 30 м қашықтыққа жүгіру (секундпен өлшенеді) 3. Орнынан үш қарғып секіру (см)	47	41	37	31	30 және одан аз	46	41	37	31	30 және одан аз		
	4,3	4,6	4,8	5,1	5,2 және одан көп 675 және одан аз.	5,0	5,3	5,5	5,8	5,9және одан көп 555 және одан аз.		
	725	710	700	680		605	590	580	560			
Лақтырғышпен ату 1. Лақтырғышты иекке дейін тарту (қолдану саны) 2. Лақтырғышты ұстап тұру (секундпен) 3. 30 м қашықтыққа жүгіру (секундпен) 4. Орнынан үш қарғып секіру (см)	26	23	21	10	9 және одан аз	21	18	16	5	4 және одан аз		
	21	18	16	10	9 және одан аз	16	13	11	5	4 және одан аз		
	4,3	4,6	4,8	5,1	5,2 және одан көп	5,0	5,3	5,5	5,8	5,9және одан көп 555 және одан аз.		
	725	710	700	680	675 және одан аз.	605	590	580	560			

В098-«Спорт»

**Велоспорт мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(күндізгі оқу, қысқартылған оқу формасы)**

Емтихан түрлері	Ерлер						Әйелдер					
	Ұпайлар											
	20	15	10	5	0	20	15	10	5	0		
Уақыт бойынша бөлек стартпен жарыс Ерлер – 25 км (минут.секунд) Әйелдер – 15 км (минут.секунд)	31.00	38.00	42.00	48.00	50.00							
						20.00	23.00	25.00	28.00	30.00		
2. 30 м қашықтыққа жүгіру (секунд)	4,3	4,6	4,8	5,1	5,2	5,0	5,3	5,5	5,8	5,9		
3. Орнынан үш қарғып секіру (см)	725	710	700	680	675	605	590	580	560	555		

В098-«Спорт»

Фехтование мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері (оқу мерзімі 3 жыл)

Емтихан түрлері	Ерлер												Әйелдер											
	Ұпайлар																							
	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5	0	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5	0		
1. Негізгі жағдайлар мен қозғалыстарды орындау - әртүрлі қашықтықтардан мишеньге шалу әдістерінің атаулары (категіліктер)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10-нан жоғары	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	5	10	
2. 30 секундта орындықтан секіру (саньмен): ерлер, әйелдер	56	55	53	51	49	47	45	43	40	39	30	47	45	43	41	39	37	35	33	30	29	25		
3. Орыннан үш қарғып секіру (см)	725	720	715	710	705	700	695	690	680	675	670	605	600	595	590	585	580	575	570	560	555	550		

В098-«Спорт»
Фехтование мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(қысқартылған оқу айналымы)

Емтихан түрлері	Ерлер										Әйелдер				
	(қысқартылған оқу әдістері)														
	Ұпайлар														
1. Негізгі қалыптар мен қозғалыстарды орындау – әртүрлі қашықтықтардан мишеньге соққылардың атаулары (кателіктер)	20	15	10	5	0	20	15	10	5	0	10				
	1	4	6	9	10	1	4	6	9	10					
2. 30 секундта орындықтан секіру (қайталау саны): ерлер, әйелдер	56	51	47	40	39	47	41	37	30	29					
3. Орыннан үш қарғып секіру (см)	725	710	700	680	675	605	590	580	560	555					

**В098- «Спорт» Тоғызқұмалақ мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтер
(Оқу мерзімі 3-жыл)**

№	Сұрақтар үлгісі	Балдық санау	Баллы
Күрделі сұрақ	(Жүріс санау) Жүріс санын табу үшін қолданатын Ақшораев кестесін пайдаланып № 2 отаудағы 5 құмалақ қанша жүріс беретінін анықтаңыз?	Қателіксіз орындау 30-секунд орындау	20
		Қателіксіз орындау 40-секунд орындау	18
		Қателіксіз орындау 50-секунд орындау	16
		Қателіксіз орындау 1-мин орындау	14
		Қателіксіз орындау 1,10 -мин орындау	12
		Қателіксіз орындау 1,20 -мин орындау	10
		Қателіксіз орындау 1,30 -мин орындау	8
		Қателіксіз орындау 1,40 -мин орындау	5
		Қателіксіз орындау 2-мин орындау	0
		Орташа қиындатылған сұрақ	(Комбинация) 5 құмалақтан 2 құмалақ алудың жолдарын көрсетіңіз?
Қателіксіз орындау 40-секунд орындау	18		
Қателіксіз орындау 50-секунд орындау	16		
Қателіксіз орындау 1-мин орындау	14		
Қателіксіз орындау 1,10 -мин орындау	12		
Қателіксіз орындау 1,20 -мин орындау	10		
Қателіксіз орындау 1,30 -мин орындау	8		
Қателіксіз орындау 1,40 -мин орындау	5		
Қателіксіз орындау 2-мин орындау	0		
Жеңілдетілген сұрақ	(Жүріс дәлдігін табу) Жүріс дәлдігін табудағы ілгерінді есептеуді пайдалану арқылы өз жағындағы № 5 отаудағы 12 құмалақ қай отауға баратынын көрсетіңіз?		
		Қателіксіз орындау 40-секунд орындау	8
		Қателіксіз орындау 50-секунд орындау	6
		Қателіксіз орындау 1-мин орындау	4
		Қателіксіз орындау 1,10 -мин орындау	2
	Жиыны		50

«Киберспорт» (E-sport) мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханды өткізу формасы: эссе (оқу 3 мерзімі жыл)

Эссе тақырыптары:

21. Неліктен мен киберспортты өз мамандығым ретінде тандадым
22. Киберспорт: болашақтың спорты ма, әлде жай ғана ойын-сауық па?
23. Менің сүйікті киберспорт ойыншым және мен одан не үйренемі
24. Мен киберспорт индустриясындағы болашағымды қалай елестетемін
25. Киберспортты дәстүрлі спорт түрлерімен салыстыруға бола ма?
26. Киберспорттың жастардың ойлауына және дамуына әсері
27. Идеалды киберспорт турнирін қалай ұйымдастыруға болады
28. Менің киберспортшы ретіндегі мықты және әлсіз тұстарым
29. Мен кәсіби болғым келетін ойын дисциплинасы
30. Киберспорт және командалық жұмыс: жеңіске апарар жол
31. Киберспорт және психология: турнирлерге дайындық ойыншылардың психикалық денсаулығына қалай әсер етеді
32. Киберспорттағы этика: адалдық, читтерді қолдану және нәтижемен манипуляция
33. Киберспорт стратегиялық ойлау мен көшбасшылық қабілеттерді қалай дамытады
34. Киберспорттағы әйелдер: қиындықтар мен мүмкіндіктер
35. Киберспорт командасындағы бапкердің рөлі: тек тактика емес, сонымен қатар психология
36. Киберспорттың болашағы: алдағы 10 жылда индустрия қайда бет алады?
37. Әлеуметтік желілер киберспорт дисциплиналары мен ойыншыларының танымалдылығына қалай әсер етеді
38. Киберспорт туралы мифтер: кәсіби гейминг жайлы шындық пен қате түсініктер
39. Киберспорт IT саласындағы технологиялар мен инновациялардың дамуына қалай ықпал етеді
40. Киберспортшы үшін не маңыздырақ — жеке шеберлік пе, әлде командалық жұмыс па?

Тексеріске берілетін эсседе кодтау қолданылғандықтан, талапкердің аты-жөні көрсетілмейді.

Эссе - бұл автордың белгілі бір тақырып бойынша жеке пікірін, әсерлерін және дәлелді ұстанымын білдіретін еркін түрдегі прозалық шығарма.

Эссе жазудың мақсаты - өз бетінше ойлау, дәлелдеу, мәнерлілік және мәселеге өзіндік көзқарас дағдыларын көрсету.

Негізгі міндеттер:

1. Өз пікірін дәйекті және логикалық түрде жеткізе білу.
2. Тиісті тақырыпқа мысалдар келтіре отырып, дәлелдей білу.
3. Ассоциативті және сыни ойлау дағдыларын көрсету.
4. Мәтіннің сауатты орфографиялық, пунктуациялық, стилистикалық жазылуын көрсету.
5. Сөздік қорының әртүрлілігін көрсету.

Эссенің құрылымы мыналардан тұрады:

- Кіріспе. Мәселені қысқаша белгілеп, оқырманды тақырыпқа жетеленіз.
- Негізгі бөлім тезистен (немесе бірнеше) және дәлелдерден тұрады. Әрбір тезис нақты тұжырымдалуы және дәлелдермен, мысалдармен, көзқарастарды салыстырумен қамтамасыз етілуі керек.
- Қорытынды. Ұсынылған пайымдаулар негізінде қорытынды жасаңыз. Мәселені қайта белгіленіз, қорытынды позицияны білдіріңіз.

Эссенің жалпы көлемі: 300-350 сөз.

Тіл және стиль. Эссе стилі - еркін, бейнелі, афоризмді, метафораларды, салыстыруларды және басқа экспрессивті құралдарды қолдануға мүмкіндік береді. Логика мен айқындықты жоғалтпай, шынайылықты, эмоционалдылықты және интеллектуалды тереңдікті көрсету маңызды.

Орындау уақыты: 100 минут (2 академиялық сағат).

Ұсынылған бірнеше тақырыптардың ішінен біреуі таңдалады.

Эссені бағалау критерийлері

Критерийлер/көрсеткіштер	Ұпайлар
Тақырыпты ашудың тереңдігі және пайымдау шынайылығы	10 балл
Мазмұнның тақырыпқа және жоспарға сәйкестігі;	2
Идеяның өзіндік ерекшелігі, шығармашылық көзқарас, өз стилінің болуы;	3
Тақырыпты ашудың толықтығы;	5
Аргументтер	20 балл
Салыстыру әдістері, құбылыстардың себеп-салдарлық байланыстарының болуы;	3
Ақпаратты түсіндіру;	3
Мәселені жеке бағалау;	4
Белгілі бір мәселелер бойынша өзіндік жалпылаудың болуы.	10

Композициялық тұтастық және логика		10 балл
Ойдың анық және нақты берілуі		3
Композициялық тұтастық;		3
ойдың логикалық бірізділігін жақсы сақтайды;		4
Жазба тіл мәдениеті		10 балл
тілдің бай сөздік қорын дәл, орынды, тиімді қолданады		5
Тілдің грамматикалық ережелерін сақтайды		5

«Киберспорт» (E-sport) мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханды өткізу формасы: эссе (қысқартылған оқу формасы)

Эссе тақырыптары:

21. Неліктен мен киберспортты өз мамандығым ретінде тандадым
22. Киберспорт: болашақтың спорты ма, әлде жай ғана ойын-сауық па?
23. Менің сүйікті киберспорт ойыншым және мен одан не үйренемі
24. Мен киберспорт индустриясындағы болашағымды қалай елестетемін
25. Киберспортты дәстүрлі спорт түрлерімен салыстыруға бола ма?
26. Киберспорттың жастардың ойлауына және дамуына әсері
27. Идеалды киберспорт турнирін қалай ұйымдастыруға болады
28. Менің киберспортшы ретіндегі мықты және әлсіз тұстарым
29. Мен кәсіби болғым келетін ойын дисциплинасы
30. Киберспорт және командалық жұмыс: жеңіске апарар жол
31. Киберспорт және психология: турнирлерге дайындық ойыншылардың психикалық денсаулығына қалай әсер етеді
32. Киберспорттағы этика: адалдық, чиггерді қолдану және нәтижемен манипуляция
33. Киберспорт стратегиялық ойлау мен көпбасшылық қабілеттерді қалай дамытады
34. Киберспорттағы әйелдер: қиындықтар мен мүмкіндіктер
35. Киберспорт командасындағы бапкердің рөлі: тек тактика емес, сонымен қатар психология
36. Киберспорттың болашағы: алдағы 10 жылда индустрия қайда бет алады?
37. Әлеуметтік желілер киберспорт дисциплиналары мен ойыншыларының танымалдылығына қалай әсер етеді
38. Киберспорт туралы мифтер: кәсіби гейминг жайлы шындық пен қате түсініктер
39. Киберспорт IT саласындағы технологиялар мен инновациялардың дамуына қалай ықпал етеді
40. Киберспортшы үшін не маңыздырақ — жеке шеберлік пе, әлде командалық жұмыс па?

Тексеріске берілетін эсседе кодтау қолданылғандықтан, талапкердің аты-жөні көрсетілмейді.

Эссе - бұл автордың белгілі бір тақырып бойынша жеке пікірін, әсерлерін және дәлелді ұстанымын білдіретін еркін түрдегі прозалық шығарма.

Эссе жазудың мақсаты - өз бетінше ойлау, дәлелдеу, мәнерлілік және мәселеге өзіндік көзқарас дағдыларын көрсету.

Негізгі міндеттер:

1. Өз пікірін дәйекті және логикалық түрде жеткізе білу.
2. Тиісті тақырыпқа мысалдар келтіре отырып, дәлелдей білу.

3. Ассоциативті және сыни ойлау дағдыларын көрсету.
4. Мәтіннің сауатты орфографиялық, пунктуациялық, стилистикалық жазылуын көрсету.
5. Сөздік қорының әртүрлілігін көрсету.

Эссенің құрылымы мыналардан тұрады:

- Кіріспе. Мәселені қысқаша белгілеп, оқырманды тақырыпқа жетеленіз.
 - Негізгі бөлім тезистен (немесе бірнеше) және дәлелдерден тұрады. Әрбір тезис нақты тұжырымдалуы және дәлелдермен, мысалдармен, көзқарастарды салыстырумен қамтамасыз етілуі керек.
 - Қорытынды. Ұсынылған пайымдаулар негізінде қорытынды жасаңыз. Мәселені қайта белгілеңіз, қорытынды позицияны білдіріңіз.
- Эссенің жалпы көлемі: 300-350 сөз.**

Тіл және стиль. Эссе стилі - еркін, бейнелі, афоризмді, метафораларды, салыстыруларды және басқа экспрессивті құралдарды қолдануға мүмкіндік береді. Логика мен айқындықты жоғалтпай, шынайылықты, эмоционалдылықты және интеллектуалды тереңдікті көрсету маңызды.

Орындау уақыты: 100 минут (2 академиялық сағат).

Ұсынылған бірнеше тақырыптардың ішінен біреуі таңдалады

Эссені бағалау критерийлері

Критерийлер/көрсеткіштер	Ұпайлар
Тақырыпты ашудың тереңдігі және пайымдау шынайылығы	10 балл
Мазмұнның тақырыпқа және жоспарға сәйкестігі;	2
Идеяның өзіндік ерекшелігі, шығармашылық көзқарас, өз стилінің болуы;	3
Тақырыпты ашудың толықтығы;	5
Аргументтер	20 балл
Салыстыру әдістері, құбылыстардың себеп-салдарлық байланыстарының болуы;	3
Ақпаратты түсіндіру;	3
Мәселені жеке бағалау;	4
Белгілі бір мәселелер бойынша өзіндік жаппылаудың болуы.	10
Композициялық тұтастық және логика	10 балл
Ойдың анық және нақты берілуі	3

Композициялық тұтастық;	3
ойдың логикалық бірізділігін жақсы сақтайды;	4
Жазба тіл мәдениеті	10 балл
тілдің бай сөздік қорын дәл, орынды, тиімді қолданады	5
Тілдің грамматикалық ережелерін сақтайды	5

В098–«Спорт»

«Спортивтік реабилитация» мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханды өткізу формасы: эссе (оқу мерзімі 3 жыл)

Эссе тақырыптары

1. Профессионал спортшылардың жарақаттан кейін қалпына келуіндегі спорттық реабилитацияның рөлі
2. Спорттық медицинаның қазіргі реабилитация әдістері
3. Спортшылардың жарақаттан кейінгі психологиялық реабилитация аспектілері
4. Спорттық реабилитацияның спортшының карьерасына әсері
5. Спорттық реабилитациядағы алдын алу әдістері: спортқа жарақаттан сақтану жолдары
6. Өртүрлі спорт түрлеріндегі жарақаттан кейінгі реабилитация
7. Хирургиялық араласудан кейін спортшыны қалпына келтіру: негізгі кезеңдер
8. Спорттық реабилитациядағы физиотерапияның рөлі
9. Спорттық реабилитация және жағтықпаған адамдардың денсаулығына әсері
10. Спорттық реабилитация саласындағы перспективалар мен инновациялар
11. Спортшының жарақаттан кейін қалпына келуінде тамақтанудың рөлі
12. Реабилитацияның спортшының психоэмоционалдық жағдайына әсері
13. Спорттық реабилитация және жағтықпауға ұзақ үзіліс жасағаннан кейінгі адаптация
14. Спорттық реабилитацияда жаңа технологияларды қолдану (мысалы, виртуалды шындық, робототехника)
15. Қарттар үшін спорттық реабилитация: ерекшеліктері мен артықшылықтары
16. Жұмсақ тіндер жарақатынан кейін спортшыларды реабилитациялау: әдістер мен тәсілдер
17. Спортшыларды реабилитациялау процесінде массаж бен мануальды терапияның рөлі
18. Спортшылардың психологиялық реабилитациясы: жарақаттан кейін бұрынғы жетістіктерге қалай оралуға болады
19. Жарақаттан кейін кәсіби спортқа оралуға дайындық және реабилитация: кезеңдер мен қауіптер
20. Реабилитацияның спортшының ұзақ мерзімді карьерасына әсері

Тексеріске берілетін эсседе кодтау қолданылғандықтан, талашкердің аты-жөні көрсетілмейді.
Эссе - бұл автордың белгілі бір тақырып бойынша жеке пікірін, әсерлерін және дәлелді ұстанымын білдіретін еркін түрдегі прозалық шығарма.

Эссе жазудың мақсаты - өз бетінше ойлау, дәлелдеу, мәнерлілік және мәселеге өзіндік көзқарас дағдыларын көрсету.

Негізгі міндеттер:

1. Өз пікірін дәйекті және логикалық түрде жеткізе білу.
2. Тиісті тақырыпқа мысалдар келтіре отырып, дәлелдей білу.
3. Ассоциативті және сыни ойлау дағдыларын көрсету.
4. Мәтіннің сауатты орфографиялық, пунктуациялық, стилистикалық жазылуын көрсету.
5. Сөздік қорының әртүрлілігін көрсету.

Эссенің құрылымы мыналардан тұрады:

- Кіріспе. Мәселені қысқаша белгілеп, оқырманды тақырыпқа жетеленіз.
 - Негізгі бөлім тезистен (немесе бірнеше) және дәлелдерден тұрады. Әрбір тезис нақты тұжырымдалуы және дәлелдермен, мысалдармен, көзқарастарды салыстырумен қамтамасыз етілуі керек.
 - Қорытынды. Ұсынылған пайымдаулар негізінде қорытынды жасаныз. Мәселені қайта белгіленіз, қорытынды позицияны білдіріңіз.
- Эссенің жалпы көлемі: 300-350 сөз.**
- Тіл және стиль.** Эссе стилі - еркін, бейнелі, афоризмді, метафораларды, салыстыруларды және басқа экспрессивті құралдарды қолдануға мүмкіндік береді. Логика мен айқындықты жоғалтпай, шынайылықты, эмоционалдылықты және интеллектуалды тереңдікті көрсету маңызды.

Орындау уақыты: 100 минут (2 академиялық сағат).

Ұсынылған бірнеше тақырыптардың ішінен біреуі таңдалады.

Эссені бағалау критерийлері

Критерийлер/көрсеткіштер	Ұпайлар
Тақырыпты ашудың тереңдігі және пайымдау шынайылығы	10 балл
Мазмұнның тақырыпқа және жоспарға сәйкестігі;	2
Идеяның өзіндік ерекшелігі, шығармашылық көзқарас, өз стилінің болуы;	3

Тақырыпты ашудың толықтығы;	5
Аргументтер	20 балл
Салыстыру әдістері, құбылыстардың себеп-салдарлық байланыстарының болуы;	3
Ақпаратты түсіндіру;	3
Мәселені жеке бағалау;	4
Белгілі бір мәселелер бойынша өзіндік жалпылаудың болуы.	10
Композициялық тұтастық және логика	10 балл
Ойдың анық және нақты берілуі	3
Композициялық тұтастық;	3
ойдың логикалық бірізділігін жақсы сақтайды;	4
Жазба тіл мәдениеті	10 балл
тілдің бай сөздік қорын дәл, орынды, тиімді қолданады	5
Тілдің грамматикалық ережелерін сақтайды	5

В098 – «Спорт»

«Спорттық реабилитация» мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтихан өткізу формасы: эссе (қысқартылған оқу формасы)

Эссе тақырыптары

1. Кәсіби спортшылардың жарақаттан кейін қалпына келуінде спорттық реабилитацияның рөлі
2. Спорттық медицинадағы қазіргі заманғы реабилитация әдістері
3. Жарақаттан кейінгі спортшыларды қалпына келтірудегі психологиялық аспектілер
4. Спорттық реабилитацияның спортшының мансабына әсері
5. Спорттық реабилитациядағы алдын алу әдістері: спорттағы жарақаттардың алдын алу жолдары
6. Өртүрлі спорт түрлеріндегі жарақаттан кейінгі реабилитация
7. Хирургиялық араласудан кейін спортшыны қалпына келтірудің негізгі кезеңдері
8. Спорттық реабилитациядағы физиотерапияның рөлі
9. Спорттық реабилитацияның жаттықпаған адамдардың денсаулығына әсері
10. Спорттық реабилитация саласындағы перспективалар мен инновациялар

11. Жарақаттан кейін спортшыны қалпына келтірудегі тамақтанудың рөлі
12. Реабилитацияның спортшының психоэмоционалдық жағдайына әсері
13. Ұзақ үзілістерден кейінгі спорттық реабилитация және бейімделу
14. Спорттық реабилитацияда жаңа технологияларды қолдану (мысалы, виртуалды шындық, робототехника)
15. Қарт адамдарға арналған спорттық реабилитация: ерекшеліктері мен артықшылықтары
16. Жұмсақ тіңдер жарақатынан кейінгі спортшыларды қалпына келтіру: тәсілдер мен әдістер
17. Спортшыларды реабилитациялау процесіндегі массаж бен қолмен емдеудің рөлі
18. Спортшылардың психологиялық реабилитациясы: жарақаттан кейін бұрынғы жетістіктерге қалай оралуға болады
19. Жарақаттан кейін кәсіби спортқа қайта оралуға дайындық пен қалпына келтіру: кезеңдері мен тәуекелдері
20. Реабилитацияның спортшының ұзақ мерзімді мансабына әсері

Тексеріске берілетін эсседе кодтау қолданылғандықтан, талапкердің аты-жөні көрсетілмейді.

Эссе - бұл автордың белгілі бір тақырып бойынша жеке пікірін, әсерлерін және дәлелді ұстанымын білдіретін еркін түрдегі прозалық шығарма.

Эссе жазудың мақсаты - өз бетінше ойлау, дәлелдеу, мәнерлілік және мәселеге өзіндік көзқарас дағдыларын көрсету.

Негізгі міндеттер:

1. Өз пікірін дәйекті және логикалық түрде жеткізе білу.
2. Тиісті тақырыпқа мысалдар келтіре отырып, дәлелдей білу.
3. Ассоциативті және сыни ойлау дағдыларын көрсету.
4. Мәтіннің сауатты орфографиялық, пунктуациялық, стилистикалық жазылуын көрсету.
5. Сөздік қорының әртүрлілігін көрсету.

Эссенің құрылымы мыналардан тұрады:

- Кіріспе. Мәселені қысқаша белгілеп, оқырманды тақырыпқа жетелеңіз.
 - Негізгі бөлім тезистен (немесе бірнеше) және дәлелдерден тұрады. Әрбір тезис нақты тұжырымдалуы және дәлелдермен, мысалдармен, көзқарастарды салыстырумен қамтамасыз етілуі керек.
 - Қорытынды. Ұсынылған пайымдаулар негізінде қорытынды жасаңыз. Мәселені қайта белгілеңіз, қорытынды позицияны білдіріңіз.
- Эссенің жалпы көлемі: 300-350 сөз.**

Тіл және стиль. Эссе стилі - еркін, бейнелі, афоризмді, метафораларды, салыстыруларды және басқа экспрессивті құралдарды қолдануға мүмкіндік береді. Логика мен айқындықты жоғалтпай, шынайылықты, эмоционалдылықты және интеллектуалды тереңдікті көрсету маңызды.

Орындау уақыты: 100 минут (2 академиялық сағат).

Ұсынылған бірнеше тақырыптардың ішінен біреуі таңдалады.

Эссені бағалау критерийлері

Критерийлер/көрсеткіштер	Ұпайлар
Тақырыпты ашудың тереңдігі және пайымдау шынайылығы	10 балл
Мазмұнның тақырыпқа және жоспарға сәйкестігі;	2
Идеяның өзіндік ерекшелігі, шығармашылық көзқарас, өз стилінің болуы;	3
Тақырыпты ашудың толықтығы;	5
Аргументтер	20 балл
Салыстыру әдістері, құбылыстардың себеп-салдарлық байланыстарының болуы;	3
Ақпаратты түсіндіру;	3
Мәселені жеке бағалау;	4
Белгілі бір мәселелер бойынша өзіндік жалпылаудың болуы.	10
Композициялық тұтастық және логика	10 балл
Ойдың анық және нақты берілуі	3
Композициялық тұтастық;	3
ойдың логикалық бірізділігін жақсы сақтайды;	4
Жазба тіл мәдениеті	10 балл
тілдің бай сөздік қорын дәл, орынды, тиімді қолданады	5
Тілдің грамматикалық ережелерін сақтайды	5

5. Арнайы білім алу қажеттілігі бар тұлғалар үшін шығармашылық емтихандарды өткізу ерекшеліктері

1. АРЕМС академиялық саясатына сәйкес, академияның қызметіндегі негізгі принциптердің бірі барлық студенттерге тең мүмкіндіктер беру және әлеуметтік, нәсілдік, ұлттық, діни, гендерлік, жас ерекшеліктері және басқа да белгілері бойынша, сондай-ақ арнайы білім алу қажеттілігі бар студенттерге қатысты кемсітушілікке жол бермеу болып табылады.
2. АРЕМС арнайы білім алу қажеттілігі бар (әрі қарай - АБК) талапкерлер үшін шығармашылық емтихандарды олардың психофизиологиялық даму ерекшеліктерін, жеке мүмкіндіктерін және денсаулық жағдайын ескере отырып өткізуді қамтамасыз етеді.

3. Егер шығармашылық емтихандарды өткізу үшін арнайы жағдайлар жасау қажеттілігі туындаса, арнайы білім алу қажеттілігі бар абитуриенттер АРЕМС-ке құжаттарды қабылдауға өтініш берген кезде осы қажеттілік туралы ақпаратты көрсетеді.

4. Арнайы білім алу қажеттілігі бар абитуриенттер үшін шығармашылық емтихан екі кезеңде өткізіледі, бөлек аудиторияда жазбаша тапсырма түрінде ауызша түрде жүзеге асырылады.

I	шығармашылық	емтихан	–	«Жалпы	физикалық	дайындық	нормалары»
II шығармашылық емтихан – «Мамандандыру бойынша нормалар»							

Арнайы білім алу қажеттілігі бар абитуриенттер саны бір аудиторияда келесі мөлшерден аспауы тиіс:

=	ауызша	түрде	шығармашылық	емтихан	тапсыру	кезінде	-	6	адам.
---	--------	-------	--------------	---------	---------	---------	---	---	-------

Шығармашылық емтиханды тапсыру кезінде аудиторияда АРЕМС қызметкерлері немесе тартылған тұлғалардан көмекші болуға рұқсат етіледі, ол абитуриентке қажетті техникалық көмек көрсетеді, олардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып (жұмыс орнын алу, қозғалу, тапсырманы оқу және рәсімдеу, емтиханды өткізетін оқытушылармен байланыс жасау).

5. Емтихан басталмас бұрын талапкердің жеке басын анықтау қамтамасыз етіледі. Талапкердің жеке басын анықтау жеке басын куәландыратын құжаттағы фотосурет арқылы жүргізіледі.

6. Арнайы білім алу қажеттілігі бар тұлғаларға шығармашылық емтихан тапсырған кезде, емтихан комиссиясының шешімі бойынша қосымша уақыт беріледі.

7. Арнайы білім алу қажеттілігі бар абитуриенттер шығармашылық емтихан тапсырған кезде, олардың жеке ерекшеліктеріне байланысты қажетті техникалық құралдарды қолдана алады.

Арнайы білім алу қажеттілігі бар абитуриент, егер ол СШ, ЕССШ, ХДСШ спорттық разрядтарына ие болса, ҚР чемпионы немесе жүлдегері, Азия Паралимпиада ойындарының чемпионы немесе жүлдегері, әлем чемпионаттары немесе Паралимпиада ойындарының чемпионы немесе жүлдегері болса, мамандандыру бойынша емтихан тапсырудан босатылады және автоматты түрде 50 балл алады.

9. Құжаттарды қабылдау АРЕМС қабылдау ережелерінде белгіленген мерзімдер бойынша жүргізіледі. Құжаттарды қабылдау мерзімдерін бұзу ешқандай жағдайда рұқсат етілмейді. Құжаттарды қабылдау аяқталғаннан кейін арнайы білім алу қажеттілігі бар абитуриентке шығармашылық емтихан өткізілетін орны мен күні туралы хабарланады.

6. Арнайы білім алу қажеттілігі бар абитуриенттерге арналған шығармашылық емтихандарға дайындық үшін сұрақтар тақырыптары

І шығармашылық емтихан – «Жалпы физикалық дайындық нормалары»

1. Дене тәрбиесі, қоғам мәдениетінің бір түрі.
2. Дене тәрбиесінің тұлғаның дамуына рөлі мен маңызы.
3. Дене тәрбиесінің мектепке дейінгі балалар үшін маңызы.
4. Дене тәрбиесі, жалпы білім беретін мектептердегі оқу пәні ретінде.
5. Дене тәрбиесі және адамның мақсатты физикалық жетілуі.
6. Дене жаттығуларымен айналысудың адам ағзасының негізгі жүйелеріне әсері.
7. Дене жаттығуларымен айналысудың адам ағзасының негізгі жүйелеріне әсері.
8. Дене жаттығуларының адамның дене бітіміне әсері.
9. Дене тәрбиесі сабақтарында жарақат алу профилактикасы.
10. Жалпы дамыту жаттығулары және олардың денсаулықты нығайтудағы рөлі.
11. Өмірлік маңызды қозғалыс дағдылары мен дағдыларын қалыптастырудағы дене жаттығуларының маңызы.
12. Дене тәрбиесі сабақтарындағы қауіпсіздік ережелері.
13. Дене тәрбиесі сабақтарында жарақат алған кезде алғашқы көмек көрсету.
14. Дене жаттығуларымен айналысу кезіндегі өзін-өзі бақылаудың негіздері.
15. Мектепте дене тәрбиесі сабақтарының гигиеналық және ұйымдастырушылық негіздері.
16. Дене жаттығуларымен тәуелсіз айналысуды ұйымдастыру мен өткізу ерекшеліктері.
17. Дене жаттығуларымен айналысуда шаршаудың белгілері.
18. Дене тәрбиесі құралдары арқылы белсенді демалысты ұйымдастыру формалары.
19. Салауатты өмір салты және оның негізгі құрамдас бөліктері.
20. Денсаулық және оны анықтайтын факторлар.
21. Тамақтану және оның адам ағзасының өсуі мен дамуы үшін маңызы.
22. Қозғалыс белсенділігі салауатты өмір салтының негізгі құрамдас бөлігі ретінде.
23. Зиянды әдеттер (темекі шегу, алкогольizm, есірткіге тәуелділік), олардың пайда болу себептері және адам ағзасына зиянды әсері.
24. Дене тәрбиесімен айналысатын адамдардың жеке гигиенасының негіздері.
25. Қатаргуды бастау негіздері және оның түрлері.
26. Таңертеңгі гигиеналық гимнастика және оның маңызы.
27. Отбасында дене тәрбиесі.
28. Дем алу гимнастикасы – физикалық жаттығулар жүйесі ретінде.
29. Қазіргі заманғы сауықтыру физикалық жаттығулар жүйелері.

30. Сауықтыру жүгіру және жүру, олардың денсаулықты нығайтудағы рөлі

II шығармашылық емтихан – «Мамандандыру нормалары»

1. Спорт, дене тәрбиесінің құрамдас бөлігі ретінде.
2. Спорттың қазіргі қоғамдағы рөлі.
3. Спортты дамытудың негізгі бағыттары, олардың мақсаттары.
4. Тандалған спорт түріндегі техникалық және тактикалық әрекеттер мен әдістер негіздері.
5. Қазақстандағы тандалған спорт түрінің даму тарихы.
6. Тандалған спорт түріндегі спортшының жалпы физикалық дайындығы.
7. Спортпен айналысудағы қауіпсіздік техникасы.
8. Тандалған спорт түрінде киімге, аяқ киімге, спорттық жабдықтарға және құрал-жабдықтарға қойылатын талаптар.
9. Спорттық жарақаттардың себептері.
10. Циклдік спорт түрлері.
11. Ациклдік спорт түрлері.
12. Қазіргі Олимпиада ойындарының тарихы, ұраны мен символикасы.
13. Қазақстанның Олимпиада чемпиондары мен жүлдегерлері.
14. Емдік дене тәрбиесі.
15. Гипокинезия және гиподинамия, олардың адам ағзасына әсері.
16. Осанка және адамның өмір сүру әрекетіне дұрыс осанканың маңызы.
17. Жұлынның негізгі қисықтық түрлерінің сипаттамасы (лороз, кифоз, сколиоз).
18. Түзету гимнастикасы.
19. Дене реабилитациясы.
20. Адаптивті қозғалыс рекреациясы.
21. Емдік дене тәрбиесі.
22. Паралимпиада спорты.
23. Сурдлимпиада спорты.
24. Арнайы Олимпиада.
25. Қазақстанның танымал паралимпиадашылары.
26. Қазақстан Республикасының Ұлттық паралимпиада комитеті.
27. Қазақстан Республикасындағы паралимпиада қозғалысының қысқаша тарихы.

28. Қазақстан Республикасындағы ұлттық спорт түрлері.
29. Қазақстандағы қысқы спорт түрлерін дамыту.
30. Тандалған спорт түрімен айналысудың ерекшеліктері.
31. Қазақстандағы киберспорттың дамуы.
32. Спорттық реабилитация және спортшылардың сауықтырылуы

7. Арнайы білім беру қажеттіліктері бар абитуриенттерге арналған дене тәрбиесі бойынша шығармашылық емтихандарды бағалау критерийлері

1. Шығармашылық емтихандар жалпы орта, техникалық және кәсіптік немесе орта білімнен кейінгі білім беру бағдарламаларын меңгеру барысында оқытылатын «Дене тәрбиесі» пәні бойынша білім деңгейін анықтауға бағытталған.
2. «Дене тәрбиесі» пәні бойынша шығармашылық емтихандар белгіленген кестеге сәйкес өткізіледі
3. Бір шығармашылық емтихан 50 баллдық жүйе бойынша бағаланады.
4. Шығармашылық емтиханды ауызша түрде тапсыратын арнайы білім беру қажеттіліктері бар абитуриенттер 1-кестеге сәйкес бағаланады.

1-кесте. Ауызша форматта көрсетілген білімді бағалау.

«Баға»	Критерийлері
50 балл	– сұраққа нақты жауап берілген жағдайда қойылады, нысан туралы саналы білімнің жиынтығы көрсетілген. Нысан жайлы білім осы ғылым жүйесі мен пәнаралық байланыстар аясында түсіну негізінде көрсетіледі. Жауап ғылыми терминдермен тұжырымдалады, қисынды, дәлелді және талапкердің жеке көзқарасын көрсетеді.
45 балл	– сұраққа нақты жауап берілген жағдайда қойылады, нысан туралы саналы білімнің жиынтығы көрсетілген. Нысан жайлы білім осы ғылым жүйесі мен пәнаралық байланыстар аясында түсіну арқылы көрсетіледі. Жауап ғылыми терминдермен тұжырымдалады, қисынды және дәлелді. Ұғымдарды анықтауда болмашы кемшіліктер жіберілуі мүмкін.
40 балл	– нысан туралы саналы білімнің жиынтығы, көрсетілген сұраққа толық дәл жауап берілмеген жағдайда қойылады. Нысан жайлы білім осы ғылымның аясында түсіну негізінде көрсетіледі. Ұғымдарды анықтауда кейбір қателіктер болуы мүмкін.
35 балл	– сұрақтарға толық дәл емес жауап берілген жағдайда. Жауапта ұғымдардың, теориялардың, құбылыстардың жеткілікті

	ашылмауы байқалады. Жауапта кемшіліктер мен қателіктер бар, оларды талапкер емтихан алушының көмегімен түзеткен.
30 балл	– сұрақтарға талапкердің толық дәл емес жауап берген жағдайда қойылады. Жауапта кемшіліктер мен қателіктер бар, оларды талапкер емтихан алушының көмегімен түзеткен.
25 балл	– сұрақтарға талапкер толық дәл емес жауап берген жағдайда қойылады. Түсіндірмеде логика мен реттілік бұзылған. Ұғымдарды ашуда, терминдерді қолдануда қателіктер жіберілген. Талапкер маңызды және маңызы жоқ белгілерді, сондай-ақ себеп-салдарлық байланыстарды дербес айқындауға қабілетсіз.
20 балл	– сұрақтарға талапкер толық дәл емес жауап берген жағдайда қойылады. Түсіндіру логикасы мен реттілігі бұзылған. Ұғымдарды ашуда және терминдерді қолдануда қателіктер орын алған. Талапкер маңызды және маңызы жоқ белгілерді, сондай-ақ себеп-салдарлық байланыстарды тәуелсіз түрде анықтауға қабілетсіз
15 балл	– бұл толық емес жауап берілген жағдайда қойылады. Түсіндірмеде логика жоқ. Талапкер дәлелдеу кезінде қиындықтарға тап болады. Ұғымдар, терминдер, фактілер мен құбылыстарды сипаттауда көпшілік қателіктер кездеседі. Жауапта қорытындылар жоқ
10 балл	– бұл толық емес жауап берілген жағдайда қойылады. Түсіндірмеде логикалық байланыс жоқ. Талапкер дәлелдемелер келтіруде қиындықтар туғызады. Терминдер мен ұғымдарды анықтауда, фактілер мен құбылыстарды сипаттауда көп қателіктер бар. Жауапта қорытынды жоқ.
5 балл	– бұл талапкер ұсынылған сұрақтар бойынша білімнің жоқтығын көрсеткен жағдайда қойылады.

8. Шығармашылық емтихандарды өткізу тәртібі

Шығармашылық емтихан «Мамандық бойынша нормативтер» спорт залында өткізіледі:

- Барлық абитуриенттер 20 адамнан топтарға бөлініп, белгіленген уақыт бойынша емтихан тапсырады;
 - Стадионға кіру – бір абитуриенттен;
 - Абитуриенттерді секторларға орналастыру санитарлық талаптарға сәйкес жүргізіледі;
 - Нормативті талаптарды тапсыру үшін абитуриенттерді шақыру:
 - а) 100 м – 4 абитуриенттен;
 - б) Көлбеу темірге тартылу (ұлдар) – бір абитуриенттен;
 - жатып денені көтеру және түсіру (қыздар) – бір абитуриенттен;
 - а) 3000 м (ұлдар) және 2000 м (қыздар) – жүгіріс сырғымалы график бойынша.
 - Барлық абитуриенттер 20 адамнан топтарға бөлініп, белгіленген уақыт бойынша емтихан тапсырады;
 - Спорт кешеніне кіру – бір абитуриенттен;
 - Абитуриенттерді қосымша бөлмелерге орналастыру санитарлық талаптарға сәйкес жүзеге асырылады;
 - Спорт залында нормативтерді тапсыру үшін шақыру – бір абитуриенттен.
- Емтихан нәтижелері мен нормативтік талаптарды тапсырудың қорытындылары – Қазақстан Республикасының жоғары оқу орындарында шығармашылық емтихандарды ұйымдастыру және өткізу ережелеріне сәйкес жарияланады.

9. Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. Адаптивная физическая культура и спорт: Учебное пособие. Нур-Султан, 2019. – 408 с. ISBN 978-601-7596-03-3
2. Айзман, Р. И. Основы медицинских знаний и здорового образа жизни: Учебное пособие / Р. И. Айзман, В. Б. Рубанович, М. А. Субботин. – Новосибирск: Сиб. ун-т, 2010. – 214 с. – (Университетская серия). ISBN 978-5-379-01566-4
3. Ахунтаев, Абиша. Толағымалы / Абиша Ахунтаев. Пер. на каз. яз. – Алма-Ата: Жазушы, 1983. – 175 с.
4. Белкин. Жеке шыпықтыру және спорт. Учебное пособие. Нұр-Сұлтан, 2019. – ISBN 978-601-7596-05-7
5. Белова В.А., Богданова Е.Е. Основы здорового образа жизни студентов ВУЗов: учебное пособие / В.А. Белова, Е.Е. Богданова. – Кемерово: СибГИУ, 2010. – 125 с.
6. Буркитбаев, Алмаш. Қазақтың ұлттық көне жекпе-жек түрлері (Тарихи-этнографиялық зерттеу) / А. Буркитбаев. – Алматы: Дәстүр, 2006. – 216 б.
7. Есіркепов, Е.Ж. Казахская борьба: Учебное пособие / Е.Ж. Есіркепов. – Алматы: Спорт, 2011. – 148 с. ISBN 978-601-7013-17-2
8. Епишев С.Л., Шапошник Л.В. Адаптивная физическая культура: учебное пособие / С.Л. Епишев, Л.В. Шапошник. – М.: Советский спорт, 2010. – 240 с. ISBN 5-85009-340-4
9. Казанцев Н.Н., Шапошник Н.М., Маработов Х.У., Сидоров Р.В. Лечебная физическая культура: учебное пособие / Н.Н. Казанцев, Н.М. Шапошник, Х.У. Маработов, Р.В. Сидоров. – М.: Академия, 2008. – 208 с. ISBN 978-5-98220-960-3
10. Кенжебаев А.К. Казахская борьба: Учебно-методическое пособие. Алматы: Республиканская высшая школа спорта, 2007. – 84 с.
11. Лях В.И., Алексеев А.В. Теория и методика физического воспитания и спорта: Учебник для вузов / В.И. Лях, А.В. Алексеев. – М.: Просвещение, 2012. – 237 с. ISBN 978-5-09-029948-7
12. Типовая учебная программа по учебному предмету «Физическая культура» для 10-11 классов... – Приложение 206 к приказу Министра образования и науки Республики Казахстан от 27 июля 2017 года №352
13. Төгенбаев, Базарбек. Қазақтың ұлттық ойындары [Текст] / Базарбек Төгенбаев. – Алматы: Қайнар, 1994. – 144 б. ISBN 5-620-00728-6
14. Уайсбек Е.К. Дене мәдениеті және спорттың теориясы мен әдістемесі: Оқу құралы / Е.К. Уайсбек, Ф.Ж. Уайсбек. – Өскемен: С. Аманжолов атындағы ІШҚМУ баспасы, 2006. – 267 б.
15. Әбілдаев О.К., Оналбек Ж.К. Дене мәдениетінің ілімі және әдістемесі. – Түркістан, 2004. – 221 б.